

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1997 Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1997 N:o 1255—1258

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1255	Asetus maaseutuelinkeinoasetuksen muuttamisesta.....	4335
1256	Asetus aluksen miehityksestä, laivaväen pätevydestä ja vahdinpidosta.....	4336
1257	Liikenneministeriön päätös aluksen miehityksestä, laivaväen pätevydestä ja vahdinpidosta ...	4352
1258	Asetus testaus-, tarkastus-, sertifiointi- ja kalibrointitoimintaa harjoittavien toimielinten pätevyden toteamisesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	4365

N:o 1255

Asetus

maaseutuelinkeinoasetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Maa- ja metsätalousministerin esittelystä
kumotaan 8 päivänä helmikuuta 1991 annetun maaseutuelinkeinoasetuksen (248/1991) 17 a §, sellaisena kuin se on asetuksissa 5/1997 ja 281/1997, ja
muutetaan 12 §, sellaisena kuin se on mainitussa asetuksessa 5/1997, seuraavasti:

12 §
Investoinnin tukimuoto

jo vuonna 1995 tai 1996 myönnetty valtionlainaa tai korkotukilainaa investointia varten.

Maaseutuelinkeinolain 15 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu korotettu rahoitustuki myönnetään avustuksena, jos hakijalle on

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 1256

Asetus**aluksen miehityksestä, laivaväen pätevyydestä ja vahdinpidosta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministerin esittelystä säädetään 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetun merilain (674/1994) 1 luvun 8 §:n 2 momentin ja 6 luvun 1 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin niistä 1 luvun 8 §:n 2 momentti on laissa 369/1995:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan konevoimalla kulkevaan suomalaiseen alukseen, jota käytetään merenkulkuun, sekä tällaisella aluksella työskentelevään laivaväkeen ja aluksen laivanisäntään.

Tätä asetusta ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) kalastusalukseen;
- 2) puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen alukseen, jota ei käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien tai lastin kuljettamiseen;
- 3) huvialukseen, jonka pituus on enintään 24 metriä tai koneteho enintään 500 kW, jos merenkulkulaitos ei, ottaen huomioon aluksen käyttöön ja muut asiaan vaikuttavat tekijät, muuta vaadi;
- 4) alukseen, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota käytetään teollisuuslaitosten selvästi erotetuilla vesivarastoalueilla;
- 5) alukseen, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota ei käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien kuljettamiseen, säännölliseen lastin kuljettamiseen eikä hinaukseen; eikä
- 6) yleisen tien liikennettä välittävään lossiin, josta säädetään erikseen.

2 §

Määritelmiä

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *STCW-95 -yleissopimuksella* Kansainvälisen merenkulkujärjestön vuonna 1995 Lontoossa hyväksymää kansainvälistä me-

renkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevaa yleissopimusta, jolla muutettiin vuoden 1978 STCW-yleissopimusta;

2) *konealuksella* alusta, jonka kuljetuslaitteena on kone;

3) *moottorialuksella* konealusta, jonka kuljetuskoneistona on polttomoottori tai kaasuturbiini tai jossa sähköisten potkurimoottorien teho kehitetään mainituilla koneilla;

4) *höyryaluksella* konealusta, jonka kuljetuskoneistona on mäntähöyrykone tai höyryturbiini tai jossa sähköisten potkurimoottorien teho kehitetään mainituilla koneilla;

5) *matkustaja-aluksella alusta*, joka kuljettaa enemmän kuin 12 matkustajaa; matkustajaksi katsotaan mainittua lukumäärää laskettaessa jokainen muu henkilö kuin laivaväkeen kuuluva tai muu, missä ominaisuudessa tahansa alukseen toimeen otettu tai siinä aluksen lukuun työskentelevä henkilö; matkustajien lukumäärään ei kuitenkaan lueta yhtä vuotta nuorempia lapsia;

6) *ro-ro-matkustaja-aluksella alusta*, joka on tarkoitettu meriliikenteessä kuljettamaan enemmän kuin 12 matkustajaa ja joka on suunniteltu siten, että maantie- tai raideajoneuvojen ajokuormausta ja -purkaus on mahdollista;

7) *lastialuksella* alusta, joka ei ole matkustaja-alus eikä ro-ro-matkustaja-alus;

8) *säiliöaluksella* lastialusta, jonka lastitilat on rakennettu tai soveltuvat pääasiassa nestemäisen lastin kuljettamiseen irtolastina;

9) *lossilla* ohjausköyden tai sitä korvaavan merenkulkulaitoksen hyväksymän muun laitteen ohjaamana liikkuvaa ajoneuvokannelista alusta;

10) *laivanisännällä* sellaista aluksen omistajaa tai koko aluksen vuokraajaa, joka joko yksinään tai yhdessä toisten henkilöiden

kanssa käyttää tosiasillista määräämisvaltaa alusturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä; laivanisäntään rinnastetaan tässä asetuksessa sellainen henkilö, joka sopimuksen perusteella tai muutoin tosiasiallisesti hoitaa aluksen alusturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä.

11) *laivaväellä* kaikkia aluksella työskenteleviä;

12) *yleistoimihenkilöllä* henkilöä, jolla on kansi-, kone- tai talousosaston henkilöltä vaadittavan pätevyyden lisäksi myös muun osaston tehtäviä varten vaadittava pätevyys, kansi- tai koneosastolla kuitenkin vähintään vahtimiehen pätevyys;

13) *bruttovetoisuudella* alukselle annetusta mittakirjasta ilmenevää suurinta vetoisuutta sellaisena kuin se on määritelty vuoden 1969 kansainvälisessä aluksenmittausyleissopimuksessa (SopS 31/1982); puskijan ja proomun muodostaman kiinteän yhdistelmän bruttovetoisuus on näiden yhteenlaskettu bruttovetoisuus;

14) *koneteholla* potkurikoneiston tehoa, määritettynä akselin kytkinlaipalla ja ilmaistuna kilowatteina;

15) *tehohuvulla* lukua, joka saadaan laskeamalla yhteen käytettävissä olevien höyrykattiloiden suurimman sallitun käyttöpaineen ja tehon lukuarvojen tulot, jolloin käyttöpaine tarkoittaa ylipainetta ilmoitettuna bar'eissa ja teho nesteeseen ja höyryyn aikayksikössä siirtyvää lämpöenergiaa ilmoitettuna megawatteina;

16) *koulutuksella* opetusministeriön päättämään tutkinto- ja koulutusjärjestelmään kuuluvaa sellaista tutkintoa, tutkinnon osaa tai opintokokonaisuutta, jonka opetusministeriö on ammattikorkeakoulun koulutusohjelman vahvistaessaan tai opetushallitus on tutkinnon perusteissa tai opetussuunnitelman valtakunnallisissa perusteissa vahvistanut tässä asetuksessa mainitun pätevyyskirjan koulutusvaatimukseksi tai merenkulkulaitoksen erityisestä syystä hyväksymää muuta koulutusta;

17) *meripalvelulla* muuta kuin huvialuksella suoritettua laivapalvelua; meripalvelu voidaan suorittaa myös puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen aluksella tai muilla hallinnollisilla aluksilla, jollei erikseen ole muuta säädetty; pätevyyskirjan saamiseksi vaadittava meripalvelua määriteltäessä lasketaan 30 päivän ajanjakson aluksella vastaavan yhtä kuukautta;

18) *rajoitetulla liikenteellä* säännöllistä vuoroliikennettä suojaisilla saaristoalueilla

sekä siihen verrattavaa liikennettä määrättyjen pääteasemien välillä tai liikennettä alueilla, joilla sovelletaan satamamääräyksiä;

19) *kotimaanliikenteellä* liikennettä kotimaan satamien välillä; kotimaanliikenteeseen rinnastetaan liikenne Saimaan kanavan ja siihen välittömästi liittyvien Venäjän vesialueiden kautta Viipuriin sekä liikenne Viirevojn ja Viipurin välillä; kotimaanliikenne jaetaan kolmeen liikennealueeseen seuraavasti:

a) *liikennealue I* käsittää joet, kanavat, satamat, järvet sekä sellaiset sisäsaaristoalueet, jotka eivät ole välittömästi alttiina aavalta mereltä tulevalle merenkäynnille samoin kuin lyhyet suojaamattomat väyläosuudet sisäsaaristossa;

b) *liikennealue II* käsittää ulkosaariston ja sellaiset saaristoalueet, jotka ovat välittömästi alttiina aavalta mereltä tulevalle merenkäynnille, muun muassa väyläosuuden Viirevoj-Santio, Kaunissaaren ja Porkkalan selät, Hangon läntisen selän, Gullkronan, Vidskärin ja Österskärin selät, Kihtin, Teilin sekä Selkämeren ja Perämeren rannikkoalueet; ja

c) *liikennealue III* käsittää avomerialueet kotimaanliikenteessä;

20) *lähiliikenteellä* liikennettä kotimaanliikennealueen ulkopuolella Itämerellä ja Pohjanmerellä sekä niihin liittyvillä vesillä, ei kuitenkaan länsipuolella kauemmaksi 12° läntistä pituutta eikä eteläpuolella kauemmaksi 48° pohjoista leveyttä, eikä pohjoispuolella kauemmaksi 64° pohjoista leveyttä;

21) *kaukoliikenteellä* liikennettä lähiliikennealueen ulkopuolella; sekä

22) *Itämerellä* varsinaista Itämeren mukaan lukien Suomenlahti ja Pohjanlahti sekä rajana Pohjanmereen Tanskan ja Ruotsin välillä Skagenin leveyspiiri 57° 44,8' pohjoista leveyttä.

2 luku

Miehitystä koskevat periaatteet

3 §

Turvallinen miehitys

Alus on miehitettävä siten, ettei alusta, laivaväkeä, matkustajia, lastia, muuta omaisuutta tai ympäristöä saateta tarpeettomasti vaaralle alttiiksi. Laivaväen tulee lukumäärältään ja pätevyydeltään olla sellainen, että

kaikki vahti- ja turvallisuustehtävät aluksella voidaan hoitaa. Aluksella, jossa laivaväki asuu, tulee lisäksi olla tarpeellinen taloushenkilökunta.

4 §

Laivanisännän velvollisuudet

Laivanisännän on huolehdittava siitä, että aluksella on merenkulkulaitoksen antama miehitystodistus ja että alus on miehitetty voimassa olevan miehitystodistuksen mukaisesti.

Ennen kuin laivaväkeen kuuluva ottaa vastaan toimen aluksella, laivanisännän on varmistettava, että:

1) kullakin laivaväkeen kuuluvalla on toimeen vaadittava pätevyys;

2) laivaväen koulutukseen, pätevyyteen ja työkokemukseen liittyvät tiedot pitävät paikkansa ja että laivaväkeen kuuluvalla on merimiesten terveydentilasta annettujen säännösten ja määräysten mukainen terveys sekä että kyseiset tiedot on tallennettu laivanisännän ylläpitämään rekisteriin, josta asianomaisella henkilöllä on mahdollisuus saada nähtäväksi häntä koskevat tiedot;

3) laivaväki perehdytetään laivanisännän laatimien aluskohtaisten ohjeiden mukaisesti heidän toimiansa edellyttämiin erityistehtäviin, alukseen ja sen laitteiden käyttöön, aluksella vallitseviin rutiineihin, turvallisuusjärjestelyihin, pelastuslaitteisiin sekä hätätilanteiden vaatimiin tehtäviin ja asiasta tehdään merkintä laivan asiakirjoihin; sekä

4) laivaväki kykenee toimimaan tehokkaasti yhteistyössä hätätilanteessa varmistukseen ihmisten ja aluksen turvallisuuden sekä ehkäistäkseen ympäristövahingot.

5 §

Aluksen työkieli

Matkustaja-aluksen, ro-ro-matkustaja-aluksen ja säiliöaluksen miehitystodistukseen tulee miehitystä vahvistettaessa merkitä aluksen työkieli, jota laivaväen jokaisen jäsenen tulee ymmärtää riittävästi ja jolla annetaan turvallisuuteen liittyvät määräykset ja ohjeet. Jos työkieli ei ole suomi tai ruotsi, tulee kaikki turvallisuusohjeet käntää työkielille. Käytössä olevasta työkielestä on tehtävä merkintä laivapäiväkirjaan.

6 §

Päällikön velvollisuudet

Aluksen päällikön on huolehdittava siitä, että alus on miehitetty vallitsevat olosuhteet huomioon ottaen turvallisesti. Aluksessa tulee kuitenkin olla vähintään voimassa olevan miehitystodistuksen mukainen miehitys.

Päällikön on erityisesti huolehdittava, että aluksen laivaväen lukumäärä, kokoonpano ja käyttö jokaisella matkalla on sellainen, että seuraavat toiminnot voidaan hoitaa:

1) aluksen kuljettaminen satamasta satamaan;

2) aluksen käytön vaatima huolto siinä laajuudessa kuin sen kulku vaatii;

3) merenkulku-, pelastus-, palontorjunta- sekä muun turvallisuusvälineistön käyttö ja huolto;

4) koneiston, automatiikan, valvonta-apuvälineiden ja viestintävälineiden käyttö ja huolto siinä laajuudessa, että alusta voidaan kuljettaa turvallisesti;

5) hinaajalla hinauksen vaatimat toiminnot, hinauksen laatu huomioon ottaen;

6) aluksen turvallinen kiinnittäminen; sekä

7) laivaväen ja muiden aluksella asuvien henkilöiden huolto.

Päällikön tulee valvoa, että laivaväellä on riittävä kielitaito ymmärtää turvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja muut suulliset viestit.

7 §

Päällikön ja konepäällikön suoja

Jos päällikkö ammattipätevyytensä ja kokemuksensa nojalla katsoo, että alus ei täytä 6 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, häntä ei saa estää vaatimasta tarvittavia korjauksia eikä häntä vastaan tästä syystä saa kohdistaa toimenpiteitä. Sama koskee konepäällikköä 6 §:n 2 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettuisa koneistoa ja paloturvallisuutta koskevissa asioissa.

8 §

Työaika ja lepoaika

Miehitystä vahvistettaessa on otettava huomioon:

1) merityöaikalain (296/1976) ja työajasta kotimaanliikenteen aluksilla annetun lain

(248/1982) työ- ja lepoaikoja koskevat säännökset sekä niiden kelpuutuksella sovitut työ- ja virkaehtosopimusmääräykset sekä merimiesten vuosilomalain (433/1984) säännökset;

2) aluksella noudatettavat vuorottelu- ja lomajärjestelmät;

3) se, että päällikkö ei ole velvollinen pitämään säännöllistä vahtia aluksella, jonka bruttovetoisuus on yli 4 250; sekä

4) se, että konepäällikkö ei ole velvollinen pitämään säännöllistä vahtia aluksella, jonka konetehto on yli 3 000 kW.

3 luku

Miehityksen vahvistamismenettely

9 §

Miehityksen vahvistamisen hakeminen

Ennen aluksen ottamista liikenteeseen suomalaisena aluksena alukselle on vahvistettava miehitys.

Aluksen nykyisen tai tulevan laivanisännän tulee hakea kirjallisesti miehityksen vahvistamista merenkululaitokselta hyvissä ajoin ennen aluksen ottamista liikenteeseen. Hakijan on toimitettava merenkululaitokselle kaikki miehityksen vahvistamista varten tarpeelliset tiedot ja esitys aluksen miehitykseksi.

10 §

Miehityksen vahvistaminen ja ennakkolausunto miehityksestä

Aluksen miehityksen vahvistaa merenkululaitos.

Aluksen tuleva laivanisäntä taikka asianomainen valtakunnallinen merenkulun työmarkkinajärjestö voi pyytää merenkululaitokselta ennakkolausunnon aluksen miehityksestä.

Aluksen miehitystä vahvistettaessa tulee ottaa huomioon turvallinen vahdinpito, aluksen koko ja tyyppi, aluksella kuljetettavat lastit, aluksen konetehto ja koneiston automaatioaste, aluksen yleinen varustelutaso, huolto ja kunnossapito, liikennealue, matkustajamäärä, ruokahuolto ja puhtaanapito sekä aluksella annettava koulutus.

Lisäksi aluksen miehitystä vahvistettaessa tulee erityisesti ottaa huomioon, että aluksel-

la on riittävä miehitys käyttämään aluksen pelastusvälineistöä, palontorjuntalaitteistoa ja muuta turvallisuuslaitteistoa sekä hoitamaan aluksen hälytysluettelossa määrättyjä tehtäviä.

Miehitystä vahvistettaessa tulee ottaa huomioon myös sosiaalisten tekijöiden välillinen vaikutus turvallisuuteen.

Ennen aluksen miehityksen vahvistamista tai ennakkolausunnon antamista merenkululaitoksen tulee pyytää miehityshakemuksesta työsuojeluviranomaisen ja asianomaisten valtakunnallisten merenkulun työmarkkinajärjestöjen lausunto. Jos joku lausunnon antajista tekee perustellun kirjallisen esityksen, joka poikkeaa hakemuksessa esitetystä miehityksestä, tai muuten esittää perustellun neuvotteluvaatimuksen, merenkululaitoksen tulee neuvotella hakijan, asianomaisten valtakunnallisten merenkulun työmarkkinajärjestöjen ja työsuojeluviranomaisen kanssa alukselle vahvistettavasta miehityksestä. Ennen miehityksen vahvistamista merenkululaitoksen tulee mahdollisuuksien mukaan kuulla kyseisen aluksen laivaväkeä. Jos neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, merenkululaitos vahvistaa aluksen miehityksen enintään kuuden kuukauden koeajaksi. Koeajan kuluttua merenkululaitos vahvistaa aluksen miehityksen koeajalla saatujen kokemusten perusteella.

11 §

Miehitystodistus

Vahvistettuaan alukselle miehityksen merenkululaitos antaa alukselle miehitystodistuksen, josta ilmenee aluksen vähimmäismiehitys sekä laivaväen kokoonpano ja pätevyys eri liikennealueille.

12 §

Miehityksen muuttaminen

Kun aluksen rakennetta, varustusta, käyttöä tai liikennealuetta muutetaan siinä määrin, että vahvistetun miehityksen perusteet muuttuvat, laivanisännän tulee ilmoittaa siitä välittömästi merenkululaitokselle. Merenkululaitos vahvistaa tarvittaessa aluksen uuden miehityksen 10 §:n säännösten mukaisesti.

Alukselle vahvistettuun miehitykseen tyytymätön aluksen laivanisäntä taikka valta-

kunnallinen merenkulun työmarkkinajärjestö voi muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hakea merenkululaitokselta miehityksen muuttamista. Tämä voi tapahtua aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua miehityksen vahvistamisesta tai muuttamisesta tai, jos kyseessä on alus, jonka vuotuisen käyttöaika on tätä lyhyempi, täyden toimikauden jälkeen. Hakijan on esitettävä hakemuksessaan ne seikat, joiden perusteella hän katsoo, että aluksen miehitystä olisi muutettava. Ennen miehityksen muutoksen vahvistamista merenkululaitoksen tulee pyytää hakemuksesta työsuojeluviranomaisen, asianomaisten valtakunnallisten merenkulun työmarkkinajärjestöjen sekä aluksen laivanisännän lausunto.

4 luku

Laivaväen pätevyudet ja niitä koskevat yleiset säännökset

13 §

Pätevyyskirjat

Aluksella työskentelevällä tulee olla tässä asetuksessa määritelty pätevyys. Osoitetusta pätevyydestä annetaan pätevyyskirja.

Konepäällystön kuuluvalla tulee moottorialuksella olla moottorialukseen oikeuttava pätevyyskirja ja höyryaluksessa höyryalukseseen oikeuttava pätevyyskirja.

Radioasemanhoitajan pätevyydestä säädetään erikseen.

14 §

Muiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten antamien pätevyyskirjojen tunnustaminen

Euroopan talousalueen valtion (ETA-valtio) toimivaltaisen viranomaisen ETA-valtion kansalaiselle antama STCW-95 -yleissopimuksen mukainen pätevyyskirja tulee tunnustaa. Kirjallisesta hakemuksesta merenkululaitos antaa pätevyyskirjan tunnustamisesta kelpoisuustodistuksen.

Henkilölle, jolla on muun kuin ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen antama STCW-95 -yleissopimuksen mukainen pätevyyskirja, merenkululaitos voi myöntää kirjallisesta hakemuksesta luvan toimia suomalaisessa aluksessa tietyssä toimessa siten

kuin edellä mainitussa yleissopimuksessa on määrätty. Hakemukseen on liitettävä toisen valtion viranomaisen antama pätevyyskirja sekä selvitys koulutuksesta, työkokemuksesta ja terveydentilasta. Muun valtion viranomaisen antaman pätevyyskirjan tunnustamisesta merenkululaitos antaa kelpoisuustodistuksen, josta tulee ilmetä voimassaoloaika.

Muuhun kuin ETA-valtion kansalaiseen, jolle on myönnetty ETA-valtion pätevyyskirja, sovelletaan mitä 2 momentissa säädetään.

Edellä 1—3 momenteissa tarkoitettuun pätevyyskirjan tunnustamiseen sovelletaan, mitä Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaantulusta annetussa laissa (1597/1992) säädetään, ja mitä Euroopan yhteisön säännösten mukaan on voimassa merenkulkijoiden vähimmäiskoulutustasosta.

Pätevyyskirjan tunnustamisen ehdoksi voidaan tarvittaessa asettaa 4 momentissa mainitun lain 5 ja 6 §:ssä tarkoitettuja lisävaatimuksia.

15 §

Pätevyyskirjojen muoto ja antaminen

Pätevyyskirjat antaa merenkululaitos, joka myös vahvistaa pätevyyskirjojen kaavan.

Pätevyyskirjaa on haettava kirjallisesti. Hakemukseen on liitettävä selvitys koulutuksesta ja työkokemuksesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä ilmoitus aikaisemmin mahdollisesti myönnetystä pätevyyskirjasta sekä passivalokuva. Jos kysymyksessä on hakijan ensimmäinen pätevyyskirja, on hakijan todistettava luotettavasti henkilöllisyytensä. Hakijan on myös esitettävä selvitys siitä, että hänellä on merimiesten terveydentilasta annettujen säännösten ja määräysten mukainen terveys.

Annetusta pätevyyskirjasta tehdään merkintä merimiesrekisteriin ja pyynnöstä merimieskirjaan.

16 §

Pätevyyskirjojen uusiminen

Kansi- ja konepäällystön pätevyyskirjat sekä 48 §:ssä mainitut säiliöaluksen laivaväen lisäpätevyyskirjat, lukuun ottamatta kotimaanliikenteeseen oikeuttavia pätevyyskirjoja, annetaan viideksi vuodeksi kerrallaan.

Pätevyyskirjaa tai lisäpätevyystodistusta uusittaessa pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen haltijan on esitettävä selvitys siitä, että hän on säilyttänyt ammattipätevyytensä.

Pätevyyskirjan haltijan katsotaan säilyttäneen ammattipätevyytensä, jos:

1) hänellä on edeltävien viiden vuoden aikana vähintään vuosi hyväksyttävää meripalvelua päällystötehtävissä;

2) hän on toiminut 1 kohdassa mainittua meripalvelua vastaavissa tehtävissä;

3) hän on suorittanut erityisen hyväksytyt koulutuksen; tai

4) hänellä on vähintään kolme kuukautta meripalvelua välittömästi ennen tehtävän vastaanottamista ylimääräisenä päällystön jäsenenä tai vastaava aika pätevyyskirjaa vastaavaa tehtävää alemmassa tehtävässä myös varsinaisena päällystön jäsenenä, ei kuitenkaan konepäällikkönä aluksella, jonka konetehto on vähintään 750 kW.

Jäljempänä 48 §:ssä mainitun säiliöaluksen laivavaäen lisäpätevyystodistuksen haltijan katsotaan säilyttäneen pätevyytensä, jos:

1) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävien viiden vuoden aikana vähintään vuosi meripalvelua säiliöaluksella;

2) hänellä on 1 kohdassa mainittuun meripalveluun rinnastettavaa työkokemusta säiliöalusten satamatoimintoihin liittyvissä tehtävissä; tai

3) hän on suorittanut erityisen hyväksytyt koulutuksen.

17 §

Pätevyyskirjan esittäminen

Henkilön on säilytettävä alkuperäinen pätevyyskirjansa ja kelpoisuustodistuksensa siinä aluksessa, jossa hän toimii ja näytettävä se asianomaisen viranomaisen vaatimuksesta sekä esitettävä ottokatselmuksessa.

5 luku

Kansi- ja koneosaston pätevyyskirjat

18 §

Kansipäällystön pätevyyskirjat

Kansipäällystön pätevyyskirjoja ovat:

- 1) kuljettajankirja;
- 2) kotimaanliikenteen laivurinkirja;

- 3) vahtiperämiehenkirja;
- 4) yliperämiehenkirja; sekä
- 5) merikapteeninkirja.

19 §

Kuljettajankirja

Kuljettajankirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) kuljettajan koulutus; sekä
- 3) meripalvelua kolme kuukautta kansi- tai koneosastossa tai merenkulkulaitoksen harjoituksen mukaan muuta vastaavaa palvelua.

20 §

Kotimaanliikenteen laivurinkirja

Kotimaanliikenteen laivurinkirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) laivurin koulutus; sekä
- 3) meripalvelua 16 kuukautta kotimaanliikenteessä tai sitä laajemmassa liikenteessä, mihin saa sisältyä enintään neljä kuukautta konepalvelua vastaavan liikenteen aluksella.

Merenkulkulaitos voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun meripalvelun sijasta harkintansa mukaan soveltuvan koulutuksen suorittaneelta kahdeksan kuukautta meripalvelua kotimaanliikenteessä tai sitä laajemmassa liikenteessä, mihin saa sisältyä enintään neljä kuukautta konepalvelua vastaavan liikenteen aluksessa.

21 §

Vahtiperämiehenkirja

Vahtiperämiehenkirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) vahtiperämiehen koulutus; sekä
- 3) meripalvelua:
 - a) hyväksytyt harjoitusohjelman mukaisesti 12 kuukautta lähi- tai sitä laajemman liikenteen aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500;
 - b) 36 kuukautta, josta vähintään 24 kuukautta lähi- tai sitä laajemman liikenteen sellaisen aluksen kansiosastossa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500; tai
 - c) vahtimiehen koulutuksen suorittaneelta 12 kuukautta lähi- tai sitä laajemman liikenteen

teen aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

Edellä 1 momentin 3 kohdan a-c alakohdissa tarkoitettuihin meripalveluihin tulee sisältyä vähintään kuusi kuukautta vahdinpitoon liittyviä kansipäällystön valvonnassa suoritettavia tehtäviä komentosillalla.

22 §

Yliperämiehenkirja

Yliperämiehenkirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) merikapteenin koulutus;
- 2) vahtiperämiehenkirja; sekä
- 3) meripalvelua 12 kuukautta aluksen vahtiperämiehenä lähi- tai sitä laajemman liikenteen aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

23 §

Merikapteeninkirja

Merikapteeninkirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) merikapteenin koulutus;
- 2) vahtiperämiehenkirja; sekä
- 3) meripalvelua:
 - a) 36 kuukautta vahtiperämiehenä; tai
 - b) vahtiperämiehenä 24 kuukautta, josta vähintään 12 kuukautta tulee toimia yliperämiehenä.

Edellä 1 momentin 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu meripalvelu tulee olla palvelua lähi- tai sitä laajemman liikenteen aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

24 §

Vähimmäisvaatimukset aluksen päällikön pätevydeksi

Kotimaanliikenteen liikennealue I:n nimeillä ja rajatulla alueella toimivassa aluksessa, jonka bruttovetoisuus on enintään 100, päälliköllä tulee olla kuljettajankirja.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 300, päälliköllä tulee olla kotimaanliikenteen laivurinkirja. Kotimaanliikenteen liikennealueilla II ja III liikennealun aluksen päälliköltä vaaditaan lisäksi 12 kuukauden meripalvelu perämiehenä tai päällikkönä.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 300 mutta alle

1 000, päälliköllä tulee olla vahtiperämiehenkirja. Matkustaja-aluksen päälliköllä tulee lisäksi olla 12 kuukauden meripalvelu perämiehenä tai päällikkönä.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 1 000 mutta alle 3 000, päälliköllä tulee olla yliperämiehenkirja.

Lähiliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 1 000, päälliköllä tulee olla vahtiperämiehenkirja sekä 12 kuukautta meripalvelua vahtiperämiehenä. Tästä meripalvelusta tulee vähintään kuusi kuukautta olla palvelua lähiliikenteessä. Jos vahtiperämiehenkirjan saaminen perustuu 67 §:n 2 momentissa mainittuun laivurinkirjan rinnastukseen, voi tällaisen pätevyyskirjan haltija toimia päällikkönä Itämerellä edellä mainituin ehdoin.

Lähiliikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 1 000 mutta alle 3 000, päälliköllä tulee olla yliperämiehenkirja.

Aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 3 000 ja kaukoliikenteen aluksessa päälliköllä tulee olla merikapteeninkirja.

25 §

Konepäällystön pätevyyskirjat

Konepäällystön pätevyyskirjoja ovat:

- 1) koneenhoitajankirja;
- 2) vahtikonemestarinkirja;
- 3) konemestarinkirja;
- 4) ylikonemestarinkirja; sekä
- 5) sähkömestarinkirja.

Konepäällystön pätevyyskirjat sähkömestarinkirjaa lukuun ottamatta annetaan joko moottori- tai höyryaluksia varten.

26 §

Koneenhoitajankirja

Koneenhoitajankirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) koneenhoitajan koulutus; sekä
- 3) työkokemusta 16 kuukautta, josta on vähintään:

a) kahdeksan kuukautta meripalvelua koneosastossa haettavan koneenhoitajankirjan mukaan joko vähintään 75 kW:n koneistolla varustetulla moottorialuksella tai höyryaluksella, jonka höyrykattiloiden tehollisuus on vähintään 7; tähän konepalveluun voidaan

sisällyttää enintään neljä kuukautta palvelua kansiosastossa; ja

b) kahdeksan kuukautta konepajapalvelua konepajassa, jossa valmistetaan tai korjataan voimakoneita tai paineastioita, taikka telakalla tai voimalaitoksessa koneistojen tai putkistojen asennustehtävissä.

Merenkululaitos voi harkintansa mukaan hyväksyä konepajapalvelun sijaan soveltuvaa koulutusta.

Henkilöltä, jolla on höyrykoneenhoitajan- kirjja, vaaditaan moottorikoneenhoitajankirjan saamiseksi konepalvelua neljä kuukautta moottorialuksella. Vastaavasti vaaditaan moottorikoneenhoitajankirjan haltijalta höyrykoneenhoitajankirjan saamiseksi konepalvelua neljä kuukautta höyryaluksella tai neljä kuukautta palvelua höyrykattilan käyttäjänä moottorialuksella, jonka höyrykattiloiden tehollisuus on vähintään 7, tai kuusi kuukautta höyrykattilan käyttäjänä maavoimalaitoksessa, jonka höyrykattiloiden tehollisuus on vähintään 80.

27 §

Vahtikonemestarinkirja

Vahtikonemestarinkirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) vahtikonemestarin koulutus; sekä
- 3) työharjoittelua vaihtoehtoisesti:
 - a) 12 kuukautta hyväksytyyn harjoitteluohjelman mukaista palvelua; tai
 - b) meripalvelua ja työkokemusta yhteensä 24 kuukautta.

Edellä 1 momentin 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua 24 kuukauden ajasta on oltava

1) 12 kuukautta meripalvelua, josta vähintään kuusi kuukautta hyväksytyyn harjoitteluohjelman mukaista palvelua aluksen koneosastossa haettavan vahtikonemestarinkirjan mukaan joko höyryaluksessa tai moottorialuksessa, jonka konepäälliköltä vaaditaan vähintään vahtikonemestarin pätevyys;

2) kahdeksan kuukautta palvelua sekä voimakoneita valmistavassa tai korjaavassa konepajassa että sähkölaitteiden asennus- ja huoltotehtävissä; sekä

3) neljä kuukautta vaihtoehtoisesti 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua palvelua.

Merenkululaitos voi harkintansa mukaan hyväksyä 2 momentin 2 kohdassa mainitun palvelun sijaan hyväksytyä koulutusta.

Henkilöltä, jolla on höyryaluksen vahtikonemestarinkirja, vaaditaan moottorialuksen vahtikonemestarinkirjan saamiseksi konepalvelua kuusi kuukautta moottorialuksella. Vastaavasti vaaditaan moottorialuksen vahtikonemestarinkirjan haltijalta höyryaluksen vahtikonemestarinkirjan saamiseksi konepalvelua kuusi kuukautta höyryaluksella taikka kuusi kuukautta palvelua höyrykattilan käyttäjänä joko moottorialuksella, jonka höyrykattiloiden tehollisuus on vähintään 80, tai maavoimalaitoksessa, jonka höyrykattiloiden tehollisuus on vähintään 400.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua koulutusta ja siihen liittyvää harjoittelua tulee olla yhteensä vähintään 30 kuukautta, johon sisältyy vähintään kuusi kuukautta meripalvelua. Lisäksi koulutus on järjestettävä siten, että se tuottaa tiedollisen pätevyyden sekä höyry- että moottorialuksen vahtikonemestarinkirjaa varten.

28 §

Konemestarinkirja

Konemestarinkirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vahtikonemestarinkirja;
- 2) ylikonemestarin koulutus; sekä
- 3) meripalvelua vähintään 12 kuukautta vahtikonemestarina, haettavan pätevyyskirjan mukaan joko höyryaluksessa tai moottorialuksessa, jonka konepäälliköltä vaaditaan vähintään konemestarin pätevyys.

Henkilöllä, jolla on höyryaluksen konemestarinkirja, vaaditaan moottorialuksen konemestarinkirjan saamiseksi moottorialuksen vahtikonemestarinkirja sekä sen saamisen jälkeen hankittua työkokemusta kuusi kuukautta konemestarina moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kW.

Vastaavasti vaaditaan moottorialuksen konemestarinkirjan haltijalta höyryaluksen konemestarinkirjan saamiseksi höyryaluksen vahtikonemestarinkirja sekä sen saamisen jälkeen kuusi kuukautta konepalvelua konemestarina höyry- tai moottorialuksessa, jossa höyrykattiloiden tehollisuus on vähintään 400, tai maavoimalaitoksessa, jonka tehollisuus on vähintään 1 300.

29 §

Ylikonemestarinkirja

Ylikonemestarinkirjan saamiseksi vaaditaan:

1) konemestarinkirja;
 2) ylikonemestarin koulutus; sekä
 3) meripalvelua vähintään 12 kuukautta konemestarina konemestarinkirjaan oikeutetun palvelun jälkeen, haettavan ylikonemestarinkirjan mukaan joko höyryaluksessa tai moottorialuksessa, jonka konepäälliköltä vaaditaan vähintään ylikonemestarin pätevyys.

Henkilöltä, jolla on höyryaluksen ylikonemestarinkirja, vaaditaan moottorialuksen ylikonemestarinkirjan saamiseksi moottorialuksen konemestarinkirja sekä sen saamisen jälkeen hankittua työkokemusta kuusi kuukautta konemestarina moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 1 500 kW. Vastaavasti vaaditaan moottorialuksen ylikonemestarinkirjan haltijalta höyryaluksen ylikonemestarinkirjan saamiseksi höyryaluksen konemestarinkirja sekä sen saamisen jälkeen hankittua konepalvelua kuusi kuukautta höyry- tai moottorialuksessa, jonka höyrykattiloiden tehollisuus on vähintään 1 300, tai maavoimalaitoksessa, jonka tehollisuus on vähintään 1 600.

30 §

Sähkömestarinkirja

Sähkömestarinkirjan saamiseksi vaaditaan:

1) sähkömestarin koulutus; sekä
 2) vähintään 12 kuukautta palvelua sähköalan tehtävissä, josta vähintään kuusi kuukautta tulee olla palvelua joko laivasähkömiehenä tai laivasähköasennustehtävissä.

31 §

Vähimmäisvaatimukset aluksen konepäällikön pätevyudeksi

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka konetehto on alle 350 kW ja jossa koneiston hallintalaitteet on niin sijoitettu, että sitä voidaan ohjata ohjauspaikalta, tulee päälliköllä olla vähintään kuljettajankirja.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka konetehto on vähintään 350 kW mutta alle 750 kW, tulee konepäälliköllä olla koneenhoitajankirja.

Kotimaanliikenteen aluksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kW mutta alle 1 500

kW, tulee konepäälliköllä olla vahtikonemestarinkirja.

Lähi- ja kaukoliikenteen aluksessa, jonka konetehto on vähintään 350 kW mutta alle 750 kW, tulee konepäälliköllä olla vahtikonemestarinkirja sekä meripalvelua vähintään 12 kuukautta vahtikonemestarina.

Lähi- ja kaukoliikenteen aluksessa, jossa konetehto on vähintään 750 kW mutta alle 1 500 kW, tulee konepäälliköllä olla konemestarinkirja.

Aluksessa, jossa konetehto on vähintään 1 500 kW, tulee konepäälliköllä olla ylikonemestarinkirja.

32 §

Konemestarin työkokemus

Edellä 27—29 §:ssä tarkoitettu meripalvelu koneosastossa ja palvelu konepäällystätehtävissä aluksessa, jossa on tämän asetuksen mukainen konepäällystö, voidaan merenkululaitoksen harkinnan mukaan korvata konepalvelulla muussakin aluksessa, jos sen konetehto on vähintään:

	kW	teholuku
vahtikonemestarinkirjaa varten	350	80
konemestarinkirjaa varten ..	750	400
ylikonemestarinkirjaa varten	1 500	1 300

33 §

Miehistön pätevyyskirjat

Miehistön pätevyyskirjoja ovat:

1) kansimiehen pätevyyskirja;
 2) vahtimiehen pätevyyskirja;
 3) matruusin tai konemiehen pätevyyskirja;
 4) pursimiehen tai korjausmiehen pätevyyskirja; sekä
 5) laivasähkömiehen pätevyyskirja.

34 §

Kansimiehen pätevyyskirja

Kansimiehen pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

1) vähintään 16 vuoden ikä; sekä
 2) kansimiehen koulutus.

35 §

Vahtimiehen pätevyyskirja

Vahtimiehen pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 16 vuoden ikä; sekä
- 2) kaksi kuukautta hyväksytyyn harjoitusohjelman mukaista meripalvelua ja vahtimiehen koulutus.

36 §

Matruusin tai konemiehen pätevyyskirja

Matruusin tai konemiehen pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä; sekä
- 2) merimiehen koulutus sekä meripalvelua 12 kuukautta yleistoimihenkilönä kansi- tai koneosastolla kauppa-aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 200 ja konetehto vähintään 350 kW.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta voidaan korvata yhteensä enintään kuusi kuukautta palvelulla yleistoimihenkilönä kansi- tai koneosastolla kauppa-aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 100 ja konetehto vähintään 100 kW tai vastaavassa puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen aluksessa.

37 §

Pursimiehen tai korjausmiehen pätevyyskirja

Pursimiehen tai korjausmiehen pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) matruusin tai konemiehen pätevyyskirja; sekä
- 2) laivamekaanikon koulutus sekä matruusin tai konemiehen pätevyyskirjan saamisen jälkeen 12 kuukautta meripalvelua yleistoimihenkilönä kansi- tai koneosastolla kauppa-aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 200 ja konetehto vähintään 350 kW.

38 §

Laivasähkömiehen pätevyyskirja

Laivasähkömiehen pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä; sekä
- 2) laivasähkömiehen koulutus.

6 luku

Talousoaston pätevyyskirjat

39 §

Talousoaston pätevyyskirjat

Talousoaston pätevyyskirjoja ovat:

- 1) talousapulaisen pätevyyskirja;
- 2) laivakokin pätevyyskirja;
- 3) kokkistuertin pätevyyskirja; sekä
- 4) talousoastomiehen pätevyyskirja.

40 §

Talousapulaisen pätevyyskirja

Talousapulaisen pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 17 vuoden ikä; sekä
- 2) talousapulaisen koulutus.

41 §

Laivakokin pätevyyskirja

Laivakokin pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 17 vuoden ikä; sekä
- 2) laivakokin koulutus

42 §

Kokkistuertin pätevyyskirja

Kokkistuertin pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan vähintään 18 vuoden ikä sekä:

- 1) talousoastomiehen koulutus; tai
- 2) laivakokin pätevyyskirja ja meripalvelua kokkina vähintään 12 kuukautta laivakokin pätevyyskirjan saamisen jälkeen.

43 §

Talousoastomiehen pätevyyskirja

Talousoastomiehen pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) talousoastomiehen koulutus; sekä
- 2) työkokemusta keittiötehtävissä vähintään 24 kuukautta, josta tulee olla meripalvelua vähintään 12 kuukautta kokkina aluksella.

7 luku

**Vaihtoehtoiset pätevydet ja
lisäpätevydet**

44 §

Vaihtoehtoiset pätevyyskirjat

Pätevyyden toimia yleistoimihenkilönä kansi- ja koneosaston vahtipäällystätehtävissä saa vähintään vahtiperämiehen pätevyyden omaava henkilö, joka on suorittanut vahtikonemestarin koulutuksen sekä laivakoneiden käyttöön ja huoltoon perehdyttävän vähintään kuuden kuukauden ohjatun harjoitteluohjelman. Vastaavasti pätevyyden vahtipäällystätehtäviin saa myös vähintään vahtikonemestarin pätevyyden omaava henkilö, joka on suorittanut vahtiperämiehen koulutuksen ja jolla on vähintään kuusi kuukautta harjoitusohjelman mukaista meripalvelua komentosillan merivahdinpitoon liittyvissä tehtävissä.

Pätevyyden toimia yleistoimihenkilönä yliperämiehen tai konemestarin tehtävissä saa henkilö, jolla on yliperämiehenkirja, vahtikonemestarin kirja ja 12 kuukautta meripalvelua vahtikonemestarina tai konemestarin kirja, vahtiperämiehenkirja ja 12 kuukautta meripalvelua vahtiperämiehenä komentosiltavahdissa.

Tätä pykälää sovellettaessa on otettava huomioon, mitä 24 §:ssä säädetään aluksen päällikön pätevydestä ja 31 §:ssä konepäällikön pätevydestä.

45 §

Hätätilanne- ja terveydenhuoltokoulutus

Laivaväkeen kuuluvalta henkilöltä, jolla on aluksen hälytysluetteloon kuuluvia tehtäviä, vaaditaan hänelle määrättyjen tehtävien mukainen peruskoulutus hätätilanteiden varalta.

Laivaväeltä vaaditaan tehtävien mukainen palokoulutus.

Henkilöltä, joka on vastuussa ensiavun antamisesta, vaaditaan ensiavukoulutus.

Henkilöltä, joka on vastuussa lääkintähuollosta, vaaditaan laivaväen terveydenhuoltokoulutus. Kyseinen koulutus on uusittava viiden vuoden välein.

Niiden laivaväkeen kuuluvien henkilöiden, joilla ei ole aluksen hälytysluettelon mukai-

sia tehtäviä, tulee olla aluskohtaisesti perehdytetty hätätilanteisiin.

Matkustaja-aluksen laivaväellä, joka on määrätty auttamaan matkustajia hätätilanteessa, tulee olla riittävä kielitaito, jotta hätätilanneohjeiden antaminen ja matkustajien opastaminen Suomen ja ulkomaiden välisessä liikenteessä voi tapahtua suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä mahdollisuuksien mukaan määräämään kielellä.

Turvallisuustehtävissä matkustaja-aluksilla työskentelevien tulee työssäoloaikana pukeutua niin, että matkustajat voivat helposti tunnistaa heidät laivaväkeen kuuluviksi.

46 §

*Pelastuslautta- ja
pelastusvenemiespätevydet*

Pelastuslautta- ja pelastusvenemiespätevyyden saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) meripalvelua:
 - a) vähintään 12 kuukautta; tai
 - b) vähintään kuusi kuukautta ja 35 §:ssä mainittu koulutus; sekä
- 3) pelastuslautta- ja pelastusvenemieskoulutus.

Nopean valmiusveneen kuljettajankirjan saamiseksi vaaditaan pelastuslautta- ja pelastusvenemieskirja ja nopean valmiusveneen käsittelykoulutus.

47 §

*Ro-ro-matkustaja-aluksen laivaväen
lisäpätevydet*

Laivaväeltä, joka on vastuussa ro-ro-matkustaja-aluksella matkustajien avustamisesta hätätilanteissa, vaaditaan sen pätevyyskirjan lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, ro-ro-matkustaja-aluksiin perehdyttävä hätätilanne- ja turvallisuuskoulutus.

Ro-ro-matkustaja-aluksen päälliköltä, yliperämieheltä, konepäälliköltä, 1. konemestari ja muulta henkilöltä, joka on välittömässä vastuussa matkustajien avustamisesta hätätilanteissa tai jolla on välitön vastuu alusturvallisuudesta tai lastista ja sen kiinnittämisestä tai luokkujen ja porttien sulkeemisesta, vaaditaan sen pätevyyskirjan lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, ro-ro-matkustaja-aluksien laivaväen erikoisturvallisuuskoulutus.

Edellä 2 momentissa mainittu erikoisturvallisuuskoulutus on uusittava viiden vuoden välein.

Koulutuksesta annetaan joko erillinen todistus tai asiasta tehdään merkintä aluksella pidettävään luetteloon.

48 §

Säiliöaluksen laivaväen lisäpätevyudet

Laivaväeltä, joka on vastuussa säiliöaluksella lastin käsittelystä, vaaditaan sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan:

1) säiliöaluksen toimintoihin perehdyttävän koulutuksen suorittaminen; tai

2) hyväksyty kolmen kuukauden harjoittelujakso säiliöaluksella.

Öljysäiliöaluksen, kemikaalisäiliöaluksen ja nestemäistä kaasua kuljettavan säiliöaluksen päälliköltä, yliperämieheltä, konepäälliköltä, 1. konemestarilta ja muulta henkilöltä, joka on välittömässä vastuussa lastin käsittelystä, vaaditaan sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan:

1) hyväksytyyn kullekin yllä mainitulle säiliöalustyypille erikseen järjestettävän erikoiskoulutuksen suorittaminen; sekä

2) vähintään kuusi kuukautta tehtävien edellyttämää meripalvelua tyypiltään samanlaisessa aluksessa.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa mainittu kuuden kuukauden meripalvelu voidaan lukea pätevyyskirjan saamiseksi vaadittavaan meripalveluun.

Jos henkilöllä on jokin 2 momentin mukainen pätevyystodistus, hän saa toisen alustyyppin lastin käsittelyyn oikeuttavan pätevyystodistuksen suoritettuaan 2 momentissa tarkoitetun erikoiskoulutuksen ja hankittuaan kolmen kuukauden meripalvelun kyseisen tyyppisellä säiliöaluksella.

49 §

Paineastian käyttäjä

Aluksen konepäällikön on tarvittaessa nimettävä aluksen laivaväestä paineestialle yksi tai useampi käyttäjä ja hänet on perehdytettävä aluksen paineastian käyttöön.

Paineastian käyttäjän tehtävänä on hoitaa paineastiaa käytönvalvojan antamien määräysten ja ohjeiden mukaan.

Paineastian käyttäjän on oltava tehtävään

kykenevä 18 vuotta täyttänyt henkilö. Jos kyseessä on höyrykattila, vaaditaan paineastian käyttäjältä 12 kuukautta konepalvelua aluksessa, jossa on höyrykattila, tai 12 kuukauden palvelu lämmittäjänä maavoimailaitoksessa.

50 §

Moottorialuksen paineastian käytönvalvoja

Moottorialuksessa olevien paineastioiden käytönvalvojana toimii aluksen konepäällikkö.

Moottorialuksessa, jossa on höyrykattiloita, vaaditaan yhdeltä aluksen konepäällystään kuuluvalta pätevyyskirja höyrykattilan käyttöön seuraavasti:

1) höyrykattiloiden yhteenlasketun tehollisuuden ollessa enintään 80 ja paineen ollessa enintään 25 bar höyrykonehoitajankirja, johon voidaan rinnastaa kattilalaitosten käytön valvojen pätevyyskirjoista annetun asetuksen (213/1978) mukainen A-konehoitajankirja;

2) höyrykattiloiden yhteenlasketun tehollisuuden ollessa yli 80 mutta enintään 400 ja paineen ollessa enintään 40 bar höyryvahtikonemestarin kirja, johon voidaan rinnastaa kattilalaitosten käytön valvojen pätevyyskirjoista annetun asetuksen mukainen alikonemestarin kirja;

3) höyrykattiloiden yhteenlasketun tehollisuuden ollessa yli 400 mutta enintään 1 600 höyrykonemestarin kirja, johon voidaan rinnastaa kattilalaitosten käytön valvojen pätevyyskirjoista annetun asetuksen mukainen konemestarin kirja; sekä

4) höyrykattiloiden yhteenlasketun tehollisuuden ollessa yli 1 600 höyry-ylikonemestarin kirja, johon voidaan rinnastaa kattilalaitosten käytön valvojen pätevyyskirjoista annetun asetuksen mukainen ylikonemestarin kirja.

8 luku

Vahdinpito

51 §

Vahtikuntoisuus

Lepo- ja työajoista säädetään merityöaika-laissa, työajastakotimaanliikenteen aluksilla

annetussa laissa sekä merimiesten vuosilomalaissa.

Aluksen vahtijärjestelyt on järjestettävä siten, ettei väsymys heikennä vahtihenkilöstön suorituskykyä. Laivaväen tehtävät on järjestettävä siten, että matkan aloittava vahti samoin kuin seuraavatkin vahdit ovat vahtiin tullessaan tarpeeksi levänneitä ja muutenkin tehtävänsä edellyttämässä kunnossa.

52 §

Vahdinpitojärjestelyt ja vahdissa noudatettavat periaatteet

Laivanisännän, aluksen päällikön, konepäällikön ja koko vahtihenkilöstön tulee varmistaa, että aluksessa pidetään turvallista vahtia tai vallitseviin olosuhteisiin nähden tarpeellisia vahteja. Liikenneministeriö päättää tarkemmin vahdinpidosta aluksilla sen varmistamiseksi, että STCW-95 -yleissopimuksen vahdinpitoa koskevia määräyksiä noudatetaan.

Aluksen päällikön on huolehdittava siitä, että vahtijärjestelyt ovat riittävät turvallisen vahdin tai turvallisten vahtien toteuttamiseksi, ottaen huomioon vallitseva tilanne ja olosuhteet. Lisäksi aluksen päällikön tulee valvoa, että seuraavat seikat toteutuvat:

1) komentosiltavahdissa oleva vahtipäällikkö vastaa aluksen turvallisesta navigoinnista vahtinsa aikana, jolloin hänen on oltava kaiken aikaa läsnä komentosillalla tai sen välittömässä läheisyydessä;

2) radioaseman hoitaja vastaa jatkuvan radiopäivystyksen pitämisestä asianmukaisilla taajuuksilla vahtivuoronsa aikana;

3) konevahdin vahtipäällikön on oltava konepäällikön antamien ohjeiden mukaisesti saapuvilla ja valmiina huolehtimaan koneistotiloista sekä tarvittaessa läsnä koneistotilassa vahtivuoronsa aikana; ja

4) turvallisuuden varmistamiseksi järjestetään sopiva ja tehokas vahdinpito aina, kun alus on ankkurissa tai laituriin kiinnitettynä sekä, siinä tapauksessa että alus kuljettaa vaarallisia aineita, vahdinpidossa on otettava erityisesti huomioon vaarallisen lastin luonne, määrä, pakkaus- ja ahtaustapa sekä ne erityisolosuhteet, jotka vallitsevat aluksella, merellä tai maissa.

9 luku

Erinäiset säännökset

53 §

Vahvistetusta miehityksestä poikkeaminen

Jollei siinä satamassa, jossa alus on, ole saatavissa pätevää laivaväkeä ilman kohtuutonta viivytystä tai kustannusta, merenkulkuhallitus voi määrätä ajaksi tai määrätylle matkalle myöntää alukselle oikeuden poiketa vahvistetusta miehityksestä edellyttäen, ettei turvallisuutta vaaranneta miehityksen vähentämisellä.

Miehitys on täydennettävä niin pian kuin se käytännössä on mahdollista.

54 §

Miehitystodistuksessa määrätystä pätevyydestä poikkeaminen

Pakottavissa olosuhteissa voi merenkululaitos, milloin se katsoo, että menettely ei aiheuta vaaraa ihmishengelle, omaisuudelle eikä ympäristölle, ja kuultuaan asianomaista alan valtakunnallista järjestöä, myöntää kirjallisesta hakemuksesta yksittäistapauksessa henkilölle erivapauden toimia määrättyssä aluksessa määrääjän, joka ei kuitenkaan saa ylittää kuutta kuukautta kerrallaan, toimessa, johon oikeuttavaa pätevyyskirjaa hänellä ei ole, edellyttäen että erivapauden saajalla on riittävä pätevyys toimen turvalliseksi hoitamiseksi. Kotimaanliikenteessä voidaan erivapaus myöntää pakottavien olosuhteiden lisäksi myös, milloin 2 luvun säännösten noudattaminen johtaisi ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

Muualla kuin kotimaanliikenteessä voidaan erivapaus päällikön ja konepäällikön toimiin myöntää kuitenkin vain erityisen pakottavissa olosuhteissa ja silloinkin vain niin lyhyeksi aikaa kuin mahdollista.

Erivapaus voidaan myöntää vain seuraavan ylempään pätevyyskirjan edellyttämään tehtävään. Milloin henkilöllä ei ole mitään pätevyyskirjaa, voidaan hänelle myöntää erivapaus alimman pätevyyskirjan edellyttämään tehtävään, jos hän koulutuksensa ja kokemuksensa nojalla selvästi kykenee hoitamaan täytettävän toimen.

55 §

Rahtaus ulkomaalaiselle

Jos suomalainen alus on rahdattu ulkomaalaiselle käytettäväksi kolmansien maiden välisessä liikenteessä ehdoin, että ulkomaalainen rahtaaaja voi määrätä aluksen käytöstä merenkulkuun, tulee päälliköllä olla tämän asetuksen mukainen pätevyyskirja tai kelpoisuustodistus ja muulla laivaväellä heidän tehtäviensä edellyttämä pätevyyskirja tai kelpoisuustodistus.

56 §

Poikkeukset liikennealueista

Milloin alus liikennöi rajoitetulla alueella ulkomailla, merenkululaitos voi kirjallisesta hakemuksesta, kuultuaan työsuojeluviranomaista ja asianomaisia valtakunnallisia merenkulun työmarkkinajärjestöjä sekä ottaen huomioon liikenteen laadun, yksittäistapauksessa määrätä, että tällainen liikenne on aluksen laivaväen lukumäärän ja pätevyyden puolesta rinnastettava suppeampaan, siihen verrattavaan liikenteeseen.

57 §

Vuokraveneen miehitys

Vuokraveneen miehityksestä säädetään erikseen.

58 §

Kalastusaluksen miehitys

Kalastusaluksen miehityksestä säädetään erikseen.

59 §

Linjaluotsin pätevyys

Linjaluotsin pätevyydestä säädetään erikseen.

60 §

Aluksen päällikön vähimmäisikä

Aluksen päällikkönä toimivan on oltava 20 vuotta täyttänyt. Kotimaanliikenteen alukses-

sa, jonka päälliköltä vaaditaan kuljettajankirja tai kotimaanliikenteen laivurinkirja, on päällikön kuitenkin oltava 18 vuotta täyttänyt.

61 §

Tarkemmat säännökset ja valvonta

Liikenneministeriö voi tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä ja ohjeita tämän asetuksen täytäntöönpanosta.

Liikenneministeriö antaa tarkempia säännöksiä vahdinpidosta.

Tämän asetuksen sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo merenkululaitos

62 §

Rangaistusseuraamukset

Joka rikkoo tämän asetuksen tai sen nojalla annettuja säännöksiä, on tuomittava niin kuin merilaisissa (674/1994) säädetään.

63 §

Pätevyyskirjan tai kelpoisuustodistuksen menettäminen

Merenkululaitos voi peruuttaa antamansa pätevyyskirjan tai myöntämänsä kelpoisuustodistuksen määräajaksi tai kokonaan henkilöltä, joka:

1) jatkuvasti tätä asetusta tai sen nojalla annettuja säännöksiä rikkomalla on osoittanut puuttuvaa halua niiden noudattamiseen;

2) käyttää väärin pätevyyskirjaansa tai kelpoisuustodistustaan;

3) muutoin erittäin raskauttavien asianhaarojen vallitessa ryhtyy sellaiseen tehtävään aluksessa, johon hänen pätevyyskirjansa tai kelpoisuustodistuksensa ei oikeuta;

4) toistuvasti ottaa vastaan toimen, johon hänen pätevyyskirjansa tai kelpoisuustodistuksensa ei oikeuta; tai

5) muutoin törkeällä tavalla rikkoo pätevyys- tai miehityssäännöksiä.

Merenkululaitoksen päätös pätevyyskirjan tai kelpoisuustodistuksen peruuttamisesta tulee voimaan heti. Pätevyyskirja tai kelpoisuustodistus on tällöin välittömästi palautettava merenkululaitokselle.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä merenkululaitoksen on annettava

henkilölle, jonka pätevyyskirjan tai kelpoisuustodistuksen peruuttamista merenkululaitos harkitsee, tilaisuus tulla kuulluksi.

Merenkululaitoksen päätös pätevyyskirjan peruuttamisesta on annettava tiedoksi asianosaiselle siten kuin tiedoksiannosta hallintoasioissa erikseen säädetään.

64 §

Muutoksenhaku

Muutoksen hakemisesta tässä asetuksessa tarkoitettuun päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

10 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

65 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Asetuksen 44 § ja 45 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Sen estämättä mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koulutuksen ja pätevyyskirjojen osalta voidaan edellä mainittuja säännöksiä noudattaa aiemminkin, jos kyseisten säännösten vaatimukset täyttyvät.

Tällä asetuksella kumotaan seuraavat asetukset niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

1) aluksen miehityksestä ja laivahenkilökunnan pätevyydestä 14 päivänä maaliskuuta 1984 annettu asetus (250/1984); sekä

2) vahdinpidosta aluksella 25 päivänä syyskuuta 1981 annettu asetus (666/1981).

Aluksen miehityksestä ja laivahenkilökunnan pätevyydestä annetun asetuksen 27 § sekä 7—9 luku jäävät kuitenkin voimaan 1 päivään helmikuuta 2002.

66 §

Pätevyiden säilyttäminen

Henkilö, joka on 36 kuukauden ajan työskennellyt jossakin tämän asetuksen mukai-

nessa miehistöasteen pätevyyskirjaa vastaavassa tehtävässä ja joka kokemuksensa nojalla selvästi kykenee hoitamaan kyseisen toimen, on oikeutettu saamaan kyseisen pätevyyskirjan kahden vuoden ajan tämän asetuksen voimaantulosta.

67 §

Aiempi pätevyys

Aikaisempien säännösten mukaiset pätevyyskirjat ja -todistukset ovat voimassa 1 päivään helmikuuta 2002.

Aiemmin myönnetyn pätevyyskirjan tai -todistuksen nimi rinnastetaan seuraavasti:

Asetuksen (250/1984) mukainen pätevyyskirja tai pätevyystodistus

merikapteeni
yliperämies
perämies
laivuri
kuljettaja I

kuljettaja II
ylikonemestari
konemestari
alikonemestari
koneenhoitaja
sähkömestari
pursimies

pumppumies
matruusi
puolimatruusi
kansimies
korjausmies

laivasähkömies
konemies
konevahtimies
talousesimies
kokkistuerti
laivakokki
laivatarjoilija
laivahuoltaja

Tämän asetuksen mukainen pätevyyskirja

merikapteeni
yliperämies
vahtiperämies
vahtiperämies
kotimaanliikenteen
laivuri
kuljettaja

ylikonemestari
konemestari
vahtikonemestari
koneenhoitaja
sähkömestari
pursimies tai korjausmies

—
matruusi tai konemies
vahtimies
kansimies
pursimies tai korjausmies

laivasähkömies
matruusi tai konemies
vahtimies
talousesimies
kokkistuerti
laivakokki

—
talousapulainen

Tämän asetuksen mukaisen pätevyyskirjan saamiseksi hakijan tulee osoittaa, että hän täyttää koulutuksen ja työkokemuksen osalta tämän asetuksen vaatimukset.

68 §

Aiemmat miehitykset

Alukselle, jolle on ennen tämän asetuksen

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

voimaantuloa vahvistettu miehitys, voidaan miehitystodistuksen voimassaoloajan päätyttyä vahvistaa aiemman miehitystodistuksen mukainen miehitys, jos 12 §:stä ei muuta johdu.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri *Matti Aura*

Liikenneministeriön päätös
aluksen miehityksestä, laivaväen pätevydestä ja vahdinpidosta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministeriö on päättänyt aluksen miehityksestä, laivaväen pätevydestä ja vahdinpidosta 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun asetuksen (1256/1997) 61 §:n 1 ja 2 momentin nojalla:

1 luku

Vahdinpitoa koskevat yleiset säännökset

1 §

Vahdinpitojärjestelyt ja vahdinpidossa noudatettavat periaatteet

Komentosiltavahdin tai kansivahdin päällikön on oltava aluksen miehityksestä, laivaväen pätevydestä ja vahdinpidosta annetun asetuksen (1256/1997) 5 luvun säännösten mukaisesti pätevä komentosilta- tai kansivahdin tehtäviin.

Konevahtipäällikön on oltava 1 momentissa mainitun asetuksen 5 luvun säännösten mukaisesti pätevä konevahdin tehtäviin.

2 §

Reittisuunnittelu

Tuleva matka on suunniteltava etukäteen siten, että kaikki soveltuva tieto otetaan huomioon ja että kaikki määritellyt suunnat tarkistetaan ennen matkan aloittamista.

Konepäällikön on yhteistyössä aluksen päällikön kanssa päätettävä etukäteen matkalle varattavan polttoaineen, veden, voiteluaineen ja kemikaalien määrästä sekä kuluviin ja muiden varaosien, työkalujen ja varustojen täydentämisestä ja muista tarpeellisista hankinnoista.

3 §

Matkakohtainen etukäteissuunnittelu

Ennen jokaista matkaa aluksen päällikön on huolehdittava siitä, että aiottu reitti lähtösatamasta ensimmäiseen käyntisatamaan on

suunniteltu sopivien ja asianmukaisten merikarttojen ja muiden merenkulkujulkaisujen avulla, jotka sisältävät oikeaa, täydellistä ja ajantasaistettua tietoa niistä merenkulun rajoituksista ja vaaroista, jotka ovat pysyviä tai ennakoitavaa laatua sekä merkityksellisiä aluksen turvallisuudelle.

4 §

Suunnitellun reitin varmistaminen ja pitäminen esillä

Kun reittisuunnittelu on varmistettu siten, että kaikki siihen liittyvä tieto on otettu huomioon, suunniteltu reitti merkitään selvästi käytettäviin merikarttoihin ja pidetään jatkuvasti vahtipäällikön saatavilla. Vahtipäällikön on varmistettava jokainen noudatettava suunta ennen kuin sitä käytetään matkan aikana.

5 §

Poikkeaminen suunnitellulta reitiltä

Jos matkan aikana päätetään muuttaa seuraavaa käyntisatamaa suunnitellun reitin varrella tai jos aluksen on muista syistä tarpeen poiketa huomattavassa määrin suunnitellulta reitiltä, on uusi reitti suunniteltava ennen kuin alunperin suunnitellulta reitiltä poikeaan.

2 luku

Vahdinpito merellä

6 §

Vahdinpidon yleiset periaatteet

Laivanisännän, aluksen päällikön, kone-

päällikön ja vahtihenkilöstön on kiinnitettävä huomiota 2 ja 3 momentissa mainittuihin periaatteisiin, joita on noudatettava sen varmistamiseksi, että vahdinpito on kaiken aikaa turvallista.

Aluksen päällikön on huolehdittava siitä, että vahtijärjestelyt ovat riittäviä turvallisen vahdin tai vahtien pitämiseksi komentosillalla. Päällikön johdon alaisena vahtipäällystö on vastuussa aluksen turvallisesta navigoinnista työvuorojensa aikana, jolloin päällikön ja vahtipäällystön on erityisesti otettava huomioon yhteentörmäysten ja karilleajon välttäminen.

Aluksen konepäällikön on yhteistyössä päällikön kanssa varmistettava, että vahtijärjestelyt ovat riittävät turvallisen konevahdin pitämiseksi.

7 §

Meriympäristön suojelu

Päällikön, muun päällystön ja miehistön tulee olla tietoisia niistä vakavista seurauksista, jotka aiheutuvat meriympäristön tahalliseen tai tahattomasti pilaamisesta, ja heidän tulee ryhtyä kaikkiin mahdollisiin varotoimiin sellaisen pilaamisen ehkäisemiseksi voimassa olevien kansainvälisten säännösten ja satamaohjesääntöjen puitteissa.

3 luku

Komentosiltavahdissa noudatettavat periaatteet

8 §

Vastuuhenkilö vahdinpidossa

Vahtipäällikkö on komentosillalla päällikön edustajana, ja hän on ensisijaisesti vastuussa aluksen turvallisesta navigoinnista ja kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäyksen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehdyn yleissopimuksen (SopS 30/1977, Meriteiden säännöt) noudattamisesta.

9 §

Tähystys

Asianmukaista tähystystä on pidettävä kaiken aikaa Meriteiden sääntöjen 5 säännön mukaisesti. Tähytyksen tarkoituksena on:

1) pitää yllä jatkuvaa valmiutta näkö- ja kuulohavaintojen avulla sekä kaikin muin käytettävissä olevin keinoin toimintaympäristössä tapahtuvien merkittävien muutosten varalta;

2) arvioida kokonaistilanne sekä yhteentörmäysvaara, karilleajovaara ja muut merenkululle aiheutuvat vaarat; sekä

3) havaita hädässä olevat alukset tai lentokoneet, haaksirikkoiset, hylty ja hylkytavara ja muut turvallista navigointia vaarantavat tekijät.

Tähystäjän tulee voida keskittyä asianmukaiseen tähystykseen eikä hän saa vastaanottaa eikä hänelle saa määrätä muita tähystystä häiritseviä tehtäviä.

Tähystäjän ja ruorimiehen tehtävät on pidettävä erillään eikä ruorimies alusta ohjattaessa saa toimia tähystäjänä muilla kuin sellaisilla pienillä aluksilla, joiden ohjauspai- kalta on esteetön näkyvyys ympäri näköpiiriin ja joilta näkyvyys yölläkään ei ole heikentynyt eivätkä muutkaan esteet haittaa asianmukaista tähystystä. Vahtipäällikkö voi toimia ainoana tähystäjänä päivänvalon aikaan vain, milloin:

1) tilanne on huolellisesti arvioitu ja on täysin varmistuttu siitä, että on turvallista tähystää yksin;

2) kaikki asiaan vaikuttavat tekijät on täysin otettu huomioon, mukaan luettuina ainakin:

a) säätila;

b) näkyvyys;

c) liikenteen tiheys;

d) merenkulullisten vaarojen läheisyys; ja

e) tarpeellinen tarkkaavaisuus navigoitaessa liikennejakoalueilla tai niiden läheisyydessä; sekä

3) lisähenkilökuntaa voidaan välittömästi kutsua komentosillalle, kun tilanteen muutos sitä vaatii.

Arvioitaessa sitä, että vahdin kokoonpano on riittävä, jotta voidaan varmistaa asianmukaisen tähystyksen jatkuva pitäminen, päällikön on otettava huomioon vallitsevat olosuhteet. Tähytystä järjestettäessä on otettava huomioon sen lisäksi, mitä tässä luvussa muutoin säädetään, seuraavat seikat:

1) näkyvyys, säätila ja merenkäynti;

2) liikennetiheys ja aluksen liikennöintialueella tapahtuva muu toiminta;

3) tarpeellinen tarkkaavaisuus navigoitaessa liikennejakoalueilla tai niiden läheisyydessä sekä muillakin väyläalueilla;

4) aluksen toiminnan luonteesta aiheutuva

lisätyön määrä, välittömän toiminnan vaatimukset ja ennakoitavat ohjailutoimenpiteet;

5) vahtiin osallistuvan laivaväen vahtikelpoisuus;

6) aluksen päällystön ja miehistön ammatillista pätevyyttä koskeva tieto sekä luottamus siihen;

7) jokaisen vahtipäällystön kuuluvan kokemus sekä hänen perehtyneisyytensä aluksen laitteisiin ja ohjailuominaisuuksiin sekä aluksella vallitseviin toimintatapoihin;

8) toiminnot, jotka tehdään aluksella tiettyyn aikaan, mukaan lukien radioliikenne sekä se, että käytettävissä oleva lisähenkilökunta voidaan kutsua komentosillalle tarpeen vaatiessa;

9) komentosillan välineistön ja säätimien, mukaan lukien hälytysjärjestelmien, toimintavalmius;

10) peräsimen ja potkurin käyttö sekä aluksen ohjailuominaisuudet;

11) aluksen koko ja näkyvyys ohjauspai-
kalta;

12) komentosillan kokonaissuunnittelu, siinä määrin kuin se voi estää vahdissa olevaa tekemästä näkö- tai kuulohavaintoja ulkopuolisesta tilanteen kehittymisestä; sekä

13) muut kansainvälisesti hyväksytyt standardit, menetelmät tai ohjeet, jotka liittyvät vahdinpidon järjestämiseen ja vahtikelpoisuuteen.

10 §

Vahtijärjestelyt

Päätettäessä vahdin kokoonpanosta komentosillalla, mukaan lukien pätevät vahdinpi-
toon osallistuvat miehistön jäsenet, tulee ainakin seuraavat tekijät ottaa huomioon:

1) komentosilta ei koskaan saa jättää miehittämättä;

2) säätötila, näkyvyys ja onko valoisaa vai pimeää;

3) merenkululle aiheutuvien vaarojen mahdollisuus, mikä vahtipäällikön on tarpeen mukaan otettava huomioon navigointia tehostamalla;

4) sellaisten navigoinnin apuvälineiden, kuten tutkan tai muiden elektronisten paikanmäärittäislaitteiden käyttö ja toimintakunto sekä mitkä tahansa muut aluksen turvalliseen navigointiin vaikuttavat laitteet;

5) onko alus varustettu automaattiohjauksella;

6) onko radiotehtäviä suoritettavana;

7) komentosillalla olevien miehittämättömän konehuoneen ohjauslaitteet, hälyttimet ja ilmaisimet, niiden käyttö ja rajoitukset; sekä

8) mitkä tahansa muut epätavalliset komentosiltavahtiin kohdistuvat vaatimukset, jotka saattavat johtua erikoisista toimintolosuhteista.

11 §

Vahdinvaihto

Vahtipäällikkö ei saa luovuttaa vahtia toiselle, jos on syytä uskoa, että tämä ei kykene suorittamaan vahdinpitotehtäviä tehokkaasti. Tällaisessa tapauksessa asiasta tulee ilmoittaa päällikölle.

Vahdin vastaanottavan vahtipäällikön tulee varmistaa, että vaihtomiehistö on täysin kykenevä hoitamaan tehtävänsä ja että heidän silmänsä ovat sopeutuneet hämärään. Vaihtomiehistö ei saa ottaa vahtia vastaan ennen kuin heidän silmänsä ovat täysin sopeutunut valaistusolosuhteisiin.

Ennen vahdinvaihtoa vahtiin tulevan vahtipäällikön on selvitettävä aluksen merkinnäpidon mukainen tai havaittu sijainti ja varmistettava aiottu kulkureitti, suunta ja nopeus sekä tarkistettava miehittämättömän konehuoneen valvonta- ja ohjailulaitteiden toiminta. Vahtipäällikön tulee lisäksi ottaa huomioon kaikki vahtinsa aikana odotettavissa olevat merenkululliset vaaratekijät.

Vahdin vastaanottavan vahtipäällikön on henkilökohtaisesti varmistettava seuraavat seikat:

1) päällikön antamat pysyvääsmääräykset ja muut erityisohjeet, jotka liittyvät aluksen ohjailuun;

2) aluksen sijainti, suunta, nopeus ja syväys;

3) sillä hetkellä vallitseva ja ennustettavissa oleva vuorovesi, virrat, säätötila, näkyvyys ja näiden tekijöiden vaikutus aluksen suuntaan ja nopeuteen;

4) pääkoneiden käytön ohjailu ja valvonta, silloin kun pääkoneet ovat komentosiltavonnassa; sekä

5) aluksen turvalliseen navigointiin vaikuttavat tekijät ottaen huomioon ainakin seuraavat seikat:

a) kaikkien niiden navigointi- ja turvallisuuslaitteiden toimintakunto, joita tullaan käyttämään tai saatetaan käyttää vahdin aikana;

b) hyrrä- ja magneetikompassien virheet;
c) näköpiirissä tai lähistöllä olevien alusten sijainti ja reitti;

d) vahdin aikana odotettavissa olevat olosuhteet tai vaarat; sekä

e) kallistuman, viippauksen, veden tiheyden ja squat-ilmion mahdolliset vaikutukset varaveteen.

Jos vahtipäällikön pitäisi tulla vapautetuksi vahdista juuri kun suoritetaan ohjausliikettä tai muuta vaaran välttämiseksi tehtävää toimenpidettä, vahdinvaihtoa on lykättävä siihen asti kunnes toimenpide on saatettu päätökseen.

12 §

Komentosiltavahdin pito

Vahtipäällikön tulee:

1) pitää vahtia komentosillalla;

2) olla missään tapauksessa jättämättä komentosiltaa, ennen kuin hänet on asianmukaisesti vapautettu vahdista;

3) olla jatkuvasti vastuussa aluksen turvallisuudesta navigoinnista huolimatta aluksen päällikön läsnäolosta komentosillalla, kunnes päällikkö nimenomaisesti ilmoittaa ottavansa vastuun itselleen ja molemmat ovat ymmärtäneet tämän; sekä

4) ilmoittaa päällikölle heti ollessaan epävarma siitä, mitä turvallisuuden varmistamiseksi pitäisi tehdä.

Vahdin aikana tulee aluksen ohjattu suunta, sijainti ja nopeus tarkistaa riittävän lyhyin väliajoin tarkoitukseen sopivilla navigointilaitteilla sen varmistamiseksi, että alus kulkee suunnitellun kurssin mukaisesti.

Vahtipäällikön tulee tarkoin tuntea aluksen turvallisuus- ja navigointilaitteiden sijainti ja toiminta. Hänen tulee myös tuntea ja ottaa huomioon näiden laitteiden toimintarajoitukset.

Komentosiltavahdissa olevalle vahtipäällikölle ei saa antaa eikä hän saa suorittaa sellaisia tehtäviä, jotka saattavat häiritä aluksen turvallista navigointia ja vahdin pitoa.

Vahtipäällikön tulee mahdollisimman tehokkaasti käyttää kaikkia käytettävissään olevia navigointilaitteita.

Käyttäessään tutkaa vahtipäällikön tulee muistaa ehdottomasti aina noudattaa niitä tutkan käyttöä koskevia määräyksiä, jotka sisältyvät voimassaoleviin Meriteiden sääntöihin.

Tarvittaessa vahtipäällikön tulee epäroi-

mättä käyttää peräsintä, koneita ja äänimerkinantolaitteita. Mikäli mahdollista, on kuitenkin annettava ajoissa ennakoilmoitus aiotusta koneen käyntinopeuden muutoksesta tai käytettävä tehokkaasti komentosillalla olevia miehittämättömän konehuoneen koneiston ohjailulaitteita niiden käytöstä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Vahtipäällikön on tunnettava aluksensa ohjailuominaisuudet, varsinkin sen pysäytymämatka, ja otettava huomioon, että muilla aluksilla saattaa olla toisenlaiset ohjailuominaisuudet.

Vahdin aikana tulee tehdä asianmukaiset päiväkirjamerkinnot aluksen kulusta ja muusta navigointiin liittyvästä toiminnasta.

Vahtipäällikön tulee varmistaa, että asianmukaista tähytystä pidetään. Aluksessa, jossa on erillinen karttahuone, vahtipäällikkö voi tarvittaessa käydä karttahuoneessa ja viipyä siellä lyhyen ajan suorittaakseen tarpeelliset navigointiin liittyvät tehtävät, mutta hänen on ensin varmistettava aluksen turvallinen kulku ja asianmukaisen tähytyksen pitäminen.

Aluksen navigointilaitteiden käyttötestejä on suoritettava merellä niin usein kuin mahdollista ja olosuhteet sen sallivat, erityisesti ennen odotettavissa olevia navigointiin vaikuttavia vaarallisia tilanteita. Nämä testit on kirjattava aina kun se on mahdollista. Testejä tulee myös suorittaa ennen satamaan saapumista ja sieltä lähtöä.

Vahtipäällikön on säännöllisesti tarkistettava, että:

1) alusta ohjaava henkilö tai autopilotti ohjaa oikeaa suuntaa;

2) pääkompassin virhe määritellään vähintään kerran vahdin aikana ja mikäli mahdollista aina suurehkon kurssinmuutoksen jälkeen; pääkompassia ja hyrräkompassia verrataan usein ja tytätkompassit synkronisoidaan emäkompassin kanssa;

3) automaattiohjauslaitetta kokeillaan käsi-käyttöisesti vähintään kerran vahdin aikana;

4) merenkulku- ja merkkivalot sekä muut navigointilaitteet toimivat asianmukaisesti;

5) radiolaitteet toimivat asianmukaisesti tämän päätöksen 28 §:n mukaisesti; sekä

6) miehittämättömän konehuoneen koneiston ohjauslaitteet, hälyttimet ja ilmaisimet toimivat asianmukaisesti.

Vahtipäällikön tulee muistaa, että on välttämätöntä aina noudattaa ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SopS

11/1981, Solas-yleissopimus) voimassa olevia vaatimuksia. Vahtipäällikön tulee ottaa huomioon:

1) ruorimiehen ja käsiohjauksen käytön tarpeellisuus hyvissä ajoin siten, että mahdollinen vaaratilanne voidaan välttää turvallisesti; ja

2) että alusta ohjattaessa automaattiohjauksella tilanne ei kehity vaarallisesti sellaiseksi, että vahtipäällikkö on komentosillalla yksin ja joutuu hätätilanteen vaatimien toimenpiteiden johdosta keskeyttämään tähtystyksen pidon.

Vahtipäällikön tulee perusteellisesti tuntee aluksen kaikkien elektronisten navigointilaitteiden käyttö. Hänen tulee olla erityisesti perehtynyt näiden laitteiden ominaisuuksiin ja rajoituksiin. Hänen tulee käyttää niitä tarvittaessa sekä muistaa myös kaikuluotaimen käyttö navigoinnissa.

Vahtipäällikön tulee käyttää tutkaa, kun näkyvyys on rajoitettu tai kun näkyvyyden odotetaan muuttuvan rajoitetuksi sekä aina, kun alus kulkee vilkkaasti liikennöidyillä alueilla, ottaen kuitenkin huomioon tutkan rajoitukset.

Vahtipäällikön on varmistettava, että käytettyjä näyttöalueita muutetaan riittävän usein siten, että kaiut huomataan mahdollisimman varhain. On muistettava, että vähäiset tai heikot kaiut voivat jäädä huomaamatta.

Tutkaa käytettäessä vahtipäällikön on valittava sopiva näyttöalue ja tarkkailtava näyttöä huolellisesti sekä varmistettava, että tutkamerkinnäpito ja järjestelmällinen tilanteen arviointi aloitetaan tarpeeksi ajoissa.

Vahtipäällikön on viipymättä ilmoitettava päällikölle:

1) jos näkyvyys on huono tai huonoa näkyvyyttä on odotettavissa;

2) jos liikenneolosuhteet tai toisten alusten liikkeet aiheuttavat epävarmuutta;

3) jos aluksen suunnan pitämisessä esiintyy ongelmia;

4) kun hän ei onnistu havaitsemaan maata, merimerkkiä tai saamaan luotaushavaintoa odotettuna ajankohtana;

5) jos odottamatta havaitaan maa- tai merimerkki tai luotaustuloksissa tapahtuu muutos;

6) jos ilmenee vikaa pääkoneessa, potkurikoneiston kauko-ohjauksessa, peräsinkoneessa tai jossakin tärkeässä navigointilaitteessa, hälyttimessä tai ilmaisimessa;

7) jos radiolaitteissa ilmenee vikaa;

8) jos vahtipäällikkö epäilee kovan merenkäynnin aiheuttavan mahdollisesti vahinkoja;

9) jos alus kohtaa merenkulullisen vaaran, kuten jäätä tai ajelehtivan hyllyn; sekä

10) missä tahansa muussa hätätilanteessa tai epäröidessään vähänkin.

Huolimatta edellisen momentin 1—10 kohtien mukaisesta velvollisuudesta tehdä ilmoitus aluksen päällikölle, vahtipäällikkö ei saa epäröidä ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin aluksen turvallisuuden varmistamiseksi, milloin olosuhteet niin vaativat.

Vahtipäällikön on annettava vahtihenkilöstölle kaikki tarpeelliset ohjeet ja tiedot varmistukseen turvallinen vahdinpito, varsinkin asianmukainen tähtystys.

13 §

Vahdinpito selkeällä säällä

Vahtipäällikön on säännöllisin väliajoin suunnittava läheisyydessä olevia aluksia, jotta mahdollinen yhteentörmäämisen vaara voitaisiin havaita ajoissa. Hänen tulee myös muistaa, että sellainen vaara voi joskus olla olemassa silloinkin, kun havaittu suuntiman muutos on huomattava, erityisesti lähestyttäessä hyvin suurta alusta tai hinausta tai lähestyttäessä alusta lyhyellä etäisyydellä. Vahtipäällikön on myös ajoissa ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin soveltuvin osin Meriteiden sääntöjen mukaisesti ja sen jälkeen hänen tulee tarkistaa, että tehdyillä toimenpiteillä on toivottu vaikutus.

Selkeällä säällä vahtipäällikön tulee aina olosuhteiden salliessa harjoitella tutkan käyttöä.

14 §

Vahdinpito näkyvyyden ollessa rajoitettu

Kun näkyvyys on rajoitettu tai rajoitettu näkyvyys on odotettavissa, vahtipäällikön tulee ensisijaisesti noudattaa soveltuvin osin Meriteiden sääntöjä. Vahtipäällikön tulee erityisesti kiinnittää huomiota rajoitetun näkyvyyden vallitessa äänimerkkien antamiseen, turvallisella nopeudella kulkemiseen ja koneiden pitämiseen valmiina äkillisten ohjailuliikkeiden varalta. Lisäksi vahtipäällikön on:

1) ilmoitettava asiasta päällikölle;

2) asetettava asianmukainen tähtystys;

- 3) näytettävä merenkulkuvaloja; sekä
4) käytettävä tutkaa.

15 §

Vahdinpito pimeään aikaan

Päällikön ja vahtipäällikön on tähyistäjän tehtäviä järjestäessään kiinnitettävä asianmukaista huomiota käytössä oleviin komentosillan varusteisiin ja navigointilaitteisiin, niiden rajoituksiin, käyttöön ja sovellettaviin varotoimiin.

16 §

Vahdinpito rannikon läheisyydessä ja vilkkaasti liikennöidyillä alueilla

Vahtipäällikön tulee käyttää rannikon läheisyydessä ja vilkkaasti liikennöidyillä alueilla suurimittakaavaisinta alueesta tehtyä, ajantasaistettua merikarttaa. Aluksen sijainti on määritettävä tasaisin väliajoin useammalla kuin yhdellä navigointimenetelmällä aina kun olosuhteet sen sallivat.

Vahtipäällikön on ehdottomasti tunnistettava kaikki olennaiset merimerkit.

17 §

Navigointi luotsin ollessa aluksella

Luotsin läsnäolo aluksella ei luotseille kuuluvista tehtävistä ja velvollisuuksista huolimatta vapauta päällikköä tai vahtipäällikköä heidän tehtävistään ja velvollisuuksistaan huolehtia aluksen turvallisuudesta. Päällikön ja luotsin tulee vaihtaa tietoja, jotka koskevat navigointimenetelmiä, paikallisia olosuhteita ja aluksen ominaisuuksia. Päällikön ja vahtipäällikön tulee olla läheisessä yhteistyössä luotsin kanssa ja seurata huolellisesti aluksen sijaintia ja kulkua.

Jos vahtipäälliköllä on epäilyksiä luotsin toimista tai tarkoituksista, hänen on pyydettävä selvityksiä luotsilta ja, jos epäilyksiä on edelleenkin, välittömästi ilmoitettava asiasta päällikölle ja ryhdyttävä tarvittaviin toimiin ennen päällikön saapumista.

18 §

Kansivahdinpito aluksen ollessa ankkurissa

Mikäli päällikkö pitää tarpeellisena, on

ankkurissa ollessa pidettävä jatkuvaa vahtia. Aluksen ollessa ankkurissa, vahtipäällikön on:

1) määritettävä ja merkittävä aluksen paikka käytettävissä olevalle kartalle niin pian kuin mahdollista ankkuroinnin tapahduttua;

2) kun olosuhteet sallivat, tarkistettava riittävän usein, onko alus edelleen turvallisesti ankkurissa ottamalla suuntimia kiinteisiin merimerkkeihin tai helposti tunnistettaviin maissa oleviin kohteisiin;

3) huolehdittava siitä, että asianmukaista tähyistystä pidetään yllä;

4) huolehdittava siitä, että aluksella suoritetaan määräajoin tarkastuskierruksia;

5) tehtävä havaintoja sää- ja vuorovesiolosuhteista ja merenkäynnistä;

6) ilmoitettava päällikölle ja ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin, mikäli ankkuri ei pidä;

7) huolehdittava siitä, että pääkoneiden ja muun koneiston valmiustila on päällikön ohjeiden mukainen;

8) ilmoitettava päällikölle, mikäli näkyvyys huononee;

9) huolehdittava siitä, että alus näyttää asianmukaisia valoja ja merkkikuvioita ja että asianmukaiset äänimerkit annetaan kaikkien soveltuvien säännösten mukaisesti; sekä

10) ryhdyttävä toimiin suojellakseen ympäristöä aluksesta aiheutuvaa pilaantumista vastaan ja noudatettava soveltuvien osin ympäristösäännöksiä.

4 luku

Konevahdin periaatteet

19 §

Konevahti ja konevahtipäällikkö

Tässä päätöksessä konevahti tarkoittaa joko vahdin muodostavaa henkilöryhmää tai konepäällystään kuuluvan henkilön vastuuosaa, jonka aikana hänen tulee olla joko koneistotilassa tai muutoin valmiudessa.

Konevahtipäällikkö toimii konepäällikön edustajana ja hänen päävastuualueensa on jatkuvasti aluksen turvallisuuteen vaikuttavan koneiston turvallinen ja tehokas käyttö ja kunnossapito ja konevahdin vastuualueelle kuuluvien koneistojen ja varusteiden tarkastus, käyttö ja kokeilu.

20 §

Konevahdin vahtijärjestelyt

Konevahdin kokoonpanon on oltava jatkuvasti riittävä kaikkien aluksen toimintaan vaikuttavien koneistojen turvallisen toiminnan varmistamiseksi joko automaatti- tai käsiohjauksessa, ja sen on vastattava vallitsevaa tilannetta ja olosuhteita.

Päätettäessä konevahdin kokoonpanosta, johon voi kuulua myös pätevää konemiehistöä, on erityisesti seuraavat seikat otettava huomioon:

- 1) aluksen tyyppi sekä koneiston tyyppi ja kunto;
- 2) aluksen turvalliseen käyttöön vaikuttavan koneiston riittävä ja jatkuva valvonta;
- 3) kaikki erityiset, sääoloista, jäätä, saastuneesta vedestä, matalista vesistä, hätätilanteista, vahingon rajoittamisesta tai saastumisen torjunnasta johtuvat toimintatavat;
- 4) konevahdin pätevyudet ja kokemus;
- 5) ihmishengen, aluksen, lastin ja sataman turvallisuus sekä ympäristön suojelu;
- 6) kansainvälisten, kansallisten ja paikallisten säännösten noudattaminen; sekä
- 7) aluksen normaalien toimintojen ylläpito.

21 §

Vahdinvaihto

Konevahtipäällikkö ei saa luovuttaa vahtia seuraavalle vahtipäällikölle, jos on syytä uskoa, että tämä ei selvästikään kykene hoitamaan vahdinpitotehtäviään tehokkaasti. Tällaisessa tapauksessa asiasta on ilmoitettava konepäällikölle.

Vahtiin tulevan vahtipäällikön on varmistettava, että tehtävät vastaanottavat konevahtimiehet ovat täysin kykeneviä hoitamaan tehtävänsä tehokkaasti.

Ennen tehtävien vastaanottamista vahtiin tulevan vahtipäällikön on varmistauduttava ainakin seuraavista seikoista:

- 1) konepäällikön pysyväismääräyksistä ja erityisohjeista, jotka koskevat aluksen järjestelmien ja koneiston käyttöä;
- 2) koneistolle ja järjestelmille tehtävien töiden luonteesta, niihin osallistuvista henkilöistä ja mahdollisista vaaroista;
- 3) pilssien, painolastitankkien, jätesäiliöiden, varasäiliöiden, juomavesisäiliöiden ja käymäläjätevesisäiliöiden veden tai muun jämän tasosta ja, soveltuvin osin, laadusta,

sekä kaikista erityisvaatimuksista niiden sisällön käytöstä tai tyhjentämisestä;

4) polttoaineen tasoista varasäiliöissä, vuototankissa ja päivätankissa sekä muista polttoaineen varastointilaitteistojen kunnosta;

5) kaikista saniteettijärjestelmien tyhjentämiseen liittyvistä erityisvaatimuksista;

6) eri pää- ja apujärjestelmien, mukaan lukien sähköjakelujärjestelmän, kunnosta ja toimivuudesta;

7) soveltuvin osin, valvontapaneelin varusteiden kunnosta sekä siitä, mitkä varusteet ovat käsikäyttöisiä;

8) soveltuvin osin, automaattisten kattilanvalvontalaitteiden, kuten liekinvarmistinjärjestelmien, pinnankorkeuden valvontajärjestelmien, palamisen valvontajärjestelmien ja polttoaineensyöttöjärjestelmien valvonnan kunnosta ja toimintatavasta sekä muiden höyrykattiloiden toimintaan liittyvistä varusteista;

9) kaikista mahdollisesti vaarallisiksi osoitettavista olosuhteista, jotka johtuvat huonosta säästä, jäätä, veden saastuneisuudesta tai mataluudesta;

10) kaikista erityisistä toimintatavoista, joita varusteiden vioittuminen tai aluksen kunnossa tapahtuneet epädulliset muutokset vaativat;

11) konehuoneen miehistön ilmoituksista heidän työhönsä liittyvistä seikoista;

12) palontorjuntavälineiden saatavuudesta; sekä

13) konepäiväkirjan pitämisestä ajan tasalla.

22 §

Konevahdinpito

Konevahtipäällikön tulee varmistaa, että vahvistettuja vahdinpitojärjestelyjä noudatetaan ja että hänen alaisuudessaan vahtiin osallistuvan konemiehistön on avustettava kuljetuskoneiston ja apulaitteiden turvallisuutta ja tehokkaassa käytössä.

Konevahtipäällikkö on jatkuvasti vastuussa konehuoneen toiminnasta huolimatta konepäällikön läsnäolosta konetiloissa, kunnes konepäällikkö nimenomaisesti ilmoittaa ottavansa vastuun itselleen ja molemmat ovat ymmärtäneet tämän.

Konevahdin jokaisen jäsenen on tunnettava hänelle määrätty vahdinpitotehtävät. Lisäksi jokaisen konevahtiin osallistuvan on siinä aluksessa, missä hän palvelee:

1) osattava käyttää asianomaisia sisäisiä yhteydenpitolaitteita;

2) tunnettava koneistotilojen poistumistiet;

3) tunnettava konehuoneen hälytysjärjestelmät ja kyettävä erottamaan toisistaan erilaiset hälytykset, erityisesti CO₂-hälytys; sekä

4) tiedettävä koneistotilojen palontorjuntavälineiden ja vaurionvalvontalaitteiden lukumäärä, sijoitus ja tyypit ja osattava käyttää niitä ja tunnettava niiden suhteen noudatettavat varotoimet.

Jokaiseen koneistoon, joka ei toimi kunnollisesti, tai jonka epäillään menevän epäkuntoon tai tarvitsevan erikoishuoltoa, on kiinnitettävä huomiota samoin kuin jo suoritettuihin toimenpiteisiin. Tarvittaessa on suunniteltava lisätoimenpiteitä.

Koneistotilan ollessa miehittettynä konevahtipäällikön on kaiken aikaa kyettävä välittömästi käyttämään potkurikoneistoa muuttaakseen potkurin kierroslukua tai kierrosuuntaa.

Koneistotilan ollessa ajoittain miehittämätön päivystävän konevahtipäällikön on oltava aina tavoitettavissa ja valmiina siirtymään koneistotilaan.

Kaikki komentosillalta tulevat käskyt on pantava viipymättä täytäntöön. Potkurikoneiston kiertosuunnan ja kierrosluvun muutokset on merkittävä muistiin, jollei merenkulkulaitos jonkin tietyn aluksen osalta pidä tätä kohtuuttomana aluksen koon tai muiden ominaisuuksien takia. Koneiston ollessa käsiohjauksessa konevahtipäällikön on varmistettava, että pääkoneiston ohjauslaitteet ovat jatkuvasti miehittetyt niin valmiuden kuin koneohjailunkin aikana.

Eriytistä huomiota on kiinnitettävä koko koneiston kunnossapitoon ja sen kunnan ylläpitämiseen mukaan luettuina mekaaniset, sähköiset, hydrauliset ja pneumaattiset laitteet, niiden valvontalaitteet ja niihin liittyvät turvalaitteet sekä kaikki asuintilojen huoltolaitteet, sekä varastojen ja varaosien käytön kirjaamiseen.

Konepäällikön on varmistauduttava siitä, että konevahtipäällikön tiedossa on kaikki vahdin aikana suoritettavat ennaltaehkäisevät kunnossapitotoimenpiteet sekä vaurioiden valvonta- tai korjaustoimenpiteet. Konevahtipäällikön tehtävänä on huolehtia kaiken huollettavan tai korjattavan koneiston erottamisesta ja tarvittavista ohituksista sekä säästöistä. Kaikki tehdyt työt on merkittävä muistiin.

Kun konehuone on asetettu valmiustilaan,

konevahtipäällikön tulee varmistaa, että kaikki koneistot ja laitteet, joita mahdollisesti tullaan käyttämään koneohjailun aikana, ovat välittömästi käyttövalmiina ja että riittävä varateho on peräsinkonetta varten ja muihin tarpeisiin.

Konevahtipäällikölle ei saa määrätä eikä hän saa ottaa vastaan tehtäviä, jotka voisivat häiritä hänen velvollisuuttaan valvoa kuljetuskoneistoa ja sen apulaitteistoa. Hänen tulee varmistaa, että kuljetuskoneisto ja apulaitteet ovat jatkuvan tarkkailun alaisina siihen asti, kun hänet on asianmukaisesti vapautettu vahdista ja hänen tulee aika ajoin tarkastaa vastuullaan oleva koneisto. Hänen tulee myös varmistaa, että konehuoneessa ja peräsinkonehuoneessa tehdään asianmukaiset vahtikierrokset, jotta voitaisiin havaita ja ilmoittaa laitteisiin tulleista vioista tai niiden epäkuntoon menosta, tehdä tai valvoa rutiininomaisia säätöjä, tarvittavia huoltoja ja muita tarpeellisia toimenpiteitä.

Konevahtipäällikön on kehotettava kaikkia muita konevahdin jäseniä ilmoittamaan hänelle mahdollisesti vaarallisista tilanteista, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti koneistoon tai vaarantaa ihmishengen tai aluksen turvallisuuden.

Konevahtipäällikön tulee varmistaa, että koneistotilavahtia valvotaan ja järjestettävä vaihtomiehistöä paikalle, jos joku konevahtimiehistä ei ole työkykyinen. Konevahti ei saa jättää koneistotilaa ilman valvontaa siten, että konehuoneen koneiston tai säätöjen käsikäyttö estyisi.

Konevahtipäällikön tulee ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin rajoittaakseen vahinkoa, joka on syntynyt varusteiden epäkuntoon menosta, tulipalosta, veden tulvimisesta, repeämästä, yhteentörmäyksestä, karilleajosta tai muusta syystä.

Ennen vahdin luovuttamista konevahtipäällikön on varmistettava, että kaikki pää- ja apukoneistoihin liittyvät konevahdin aikana sattuneet tapahtumat ja toimenpiteet on asianmukaisesti kirjattu.

Konevahtipäällikön on tehtävä yhteistyötä huoltotyöstä vastaavan konemestarin kanssa kaiken ehkäisevän huoltotyön, vaurionvalvonnan tai korjaustyön aikana. Tähän sisältyvät ainakin seuraavat seikat:

1) työn kohteena olevan koneiston erottaminen ja ohitus;

2) jäljellä olevan koneiston säätäminen siten, että se toimii asianmukaisesti ja turvallisesti huollon aikana;

3) tiedoksi vahtiin tulevalle konemestarille ja kirjanpidollisista syistä konepäiväkirjaan tai muuhun sopivaan asiakirjaan tulee merkitä, mitä laitteita on korjattu ja ketkä siihen ovat osallistuneet, mihin turvatoimiin on ryhdytty ja kenen toimesta; sekä

4) korjatun koneiston tai laitteiden testaminen ja käyttöönotto, mikäli konevahtipäällikön apu on tarpeen.

Konevahtipäällikön on huolehdittava siitä, että huoltotehtäviä tekevät konemiesthistön jäsenet ovat käytettävissä, avustukseen koneiston käsikäytössä, siinä tapauksessa, että automaattijärjestelmä menee epäkuuntoon.

Konevahtipäällikön on muistettava, että koneistoviasta johtuvat nopeuden muutokset tai ohjailukyvyyn menetys voivat vaarantaa aluksen ja ihmishenkien turvallisuuden. Konevahtipäällikön on välittömästi ilmoitettava komentosillalle tulipalon syttymisestä, koneistotiloissa odotettavissa olevista häiriöistä, jotka saattavat hidastaa aluksen vauhtia, ohjauksessa odotettavissa olevasta virhetoiminnasta, aluksen potkurikoneiston pysähtymisestä tai sähköjärjestelmässä tapahtuvasta muutoksesta tai muusta samankaltaisesta aluksen turvallisuutta uhkaavasta vaarasta. Tämä ilmoitus on, mikäli mahdollista, tehtävä ennen korjaus- tai muihin toimenpiteisiin ryhtymistä, jotta komentosillalla on käytettävissä mahdollisimman paljon aikaa ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin uhkaavan merionnettomuuden välttämiseksi.

Konevahtipäällikön on viipymättä ilmoitettava konepäällikölle:

1) koneistoviasta tai toimintahäiriöstä, joka on luonteeltaan sellainen, että aluksen turvallisuus on vaarassa;

2) sellaisesta toimintahäiriöstä, jonka oletetaan voivan aiheuttaa kuljetuskoneiston, apukoneiston tai valvonta- ja ohjausjärjestelmien vian tai menemisen epäkuuntoon; sekä

3) hätätilanteesta tai jos hän on epävarma jonkin päätöksen tai toimenpiteen suhteen.

Huolimatta edellisen momentin 1—3 kohdissa vaadittavasta ilmoituksesta konepäällikölle, konevahtipäällikkö ei saa epäröidä välittömiin toimenpiteisiin ryhtymisessä aluksen, sen koneiston ja laivaväen turvallisuuden takaamiseksi, milloin olosuhteet sitä vaativat.

Konevahtipäällikön on annettava vahdin jäsenille kaikki tarpeelliset ohjeet ja tiedot, joiden avulla varmistetaan turvallinen konevahdin pito. Rutiinomainen koneiston huolto, joka suoritetaan erillistehtävinä, jotka

muodostavat osan turvallisen vahdin pitoa, on järjestettävä vahtirutiinien luonnollisena osana. Konevahtipäällikön ja konepäällikön tulee olla tietoinen kaikista aluksella tehtävistä yksityiskohtaisista korjauksista. Näihin kuuluvat sähköisten, mekaanisten, hydraulisten, pneumaattisten tai elektronisten laitteiden korjaukset. Näistä korjauksista on tehtävä kirjalliset merkinnät.

23 §

Konevahdinpito rajoitetun näkyvyyden vallitessa

Konevahtipäällikön on varmistettava, että äänimerkinantolaitteita varten on jatkuvasti saatavilla paineilmaa tai höyryä. Konevahtipäällikön tulee myös varmistaa, että komentosillalta tulevat käskyt nopeuden tai suunnan muutoksista pannaan viipymättä täytäntöön ja että apukoneisto on koneohjailun aikana käyttövalmiina.

24 §

Konevahdinpito rannikon läheisyydessä ja vilkkaasti liikennöidyillä alueilla

Konevahtipäällikön on varmistettava, että kaikki ne koneistot, joilla on tekemistä aluksen ohjailun kanssa, voidaan välittömästi vaihtaa käsikäyttöisiksi, kun aluksen ilmoitetaan olevan vilkkaasti liikennöidyillä vesillä. Konevahtipäällikön tulee lisäksi varmistaa, että riittävä varavoima on käytettävissä aluksen ohjaamiseen ja muuhun sen käsittelemiseen. Hätäohjauksen ja muiden apulaitteiden on oltava välittömästi käytettävissä.

25 §

Konevahdinpito aluksen ollessa ankkurissa

Suojattomassa ankkuripaikassa konepäällikön on neuvoteltava päällikön kanssa siitä, pidetäänkö samaa konevahtia kuin matkan aikana.

Aluksen ollessa ankkurissa avoimella reidillä tai meriolosuhteisiin verrattavalla alueella konevahtipäällikön on varmistettava, että:

- 1) tehokasta konevahtia pidetään;
- 2) kaikki toiminnassa ja valmiustilassa olevat koneet tarkastetaan määräjain;
- 3) pää- ja apukoneistoja pidetään valmius-

tilassa komentosillalta tulevien ohjeiden mukaisesti;

4) ryhdytään toimenpiteisiin ympäristön suojelemiseksi aluksesta aiheutuvalta pilaantumiselta ja satamia koskevia ympäristön suojelemissääntöksiä noudatetaan; sekä

5) aluksella on varauduttu vaurion- ja palontorjuntaan.

5 luku

Radiopäivystyksessä noudatettavat periaatteet

26 §

Yleiset säännökset

Varustamon, päällikön ja radioaseman hoitajan tulee varmistua siitä, että aluksen ollessa merellä pidetään asianmukaista ja turvallista radioahtia ottaen huomioon kansainvälisen teleliikenteen voimassaolevan yleissopimuksen (ITC/ITU) radio-ohjesäännön asetamat vaatimukset.

27 §

Radiovahdin järjestelyt

Radiovahdin pidosta päättäessään aluksen päällikön on:

1) huolehdittava siitä, että radiopäivystystä ylläpidetään radio-ohjesäännön ja Solas-yleissopimuksen soveltuvien määräysten mukaisesti;

2) huolehdittava siitä, että asianmukainen radiopäivystys voidaan, aluksen turvallista kulkua ja merenkulun turvallisuutta vaarantamatta, hoitaa, vaikka radioaseman hoitaja vahdissaan seuraa muutakin kuin edellä mainittua radioliikennettä; sekä

3) otettava huomioon aluksen radiolaitteiden kantomatka ja toimintakunto.

28 §

Radiopäivystys

Radiopäivystystä suorittavan radioaseman hoitajan on:

1) varmistettava, että päivystystä ylläpidetään radio-ohjesäännössä ja Solas-yleissopimuksessa määrättyillä radiotaajuuksilla; sekä

2) vahdissa ollessaan säännöllisesti tarkistettava radiolaitteiden ja niiden voimanläh-

teiden toiminta ja ilmoitettava kaikista niissä havaitsemistaan vioista aluksen päällikölle.

Radiopäiväkirjaa on pidettävä radio-ohjesäännön ja Solas-yleissopimuksen vaatimusten mukaisesti.

Radiopäiväkirjan pidosta on vastuussa se radioaseman hoitaja, jolle on määrätty ensisijainen vastuu radioliikenteestä hätätilanteissa.

Radiopäiväkirjaan on tehtävä merkintä tapahtuman kellon aikoihin ainakin seuraavista asioista:

1) yhteenveto hätä- ja turvallisuusliikenteestä;

2) radiopalveluun liittyvät tärkeät tapahtumat;

3) aluksen sijainti ainakin kerran päivässä soveltuvien osin; sekä

4) tiivistelmä radiolaitteiden ja niiden voimanlähteiden toimintakunnosta.

Radiopäiväkirjoja on säilytettävä tilassa, josta hätäliikennettä hoidetaan ja niiden on oltava saatavilla:

1) päällikön tarkastusta varten; sekä

2) hallinnon valtuuttaman virkamiehen tai kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan yleissopimuksen X artiklan nojalla valvontaa harjoittavan valtuutetun virkamiehen tarkastusta varten.

6 luku

Satamavahdin pito

29 §

Satamavahdinpidossa noudatettavat periaatteet

Aluksen ollessa turvallisesti laiturissa tai ankkuroituna satama-alueella aluksen päällikön on turvallisuuden varmistamiseksi järjestettävä asianmukainen ja tehokas vahdinpito. Vahteja suunniteltaessa on otettava huomioon aluksen potkurikoneistoista, niiden apukoneistoista tai aluksen kuljettamista vaarallisista, myrkyllisistä tai tulenaroista lasteista johtuvat erityistoimenpiteet.

30 §

Vahtijärjestelyt satamassa

Aluksen ollessa satamassa tulee kansivahdintijärjestelyiden olla aina riittävät:

1) ihmishengen, aluksen, sataman ja ympäristön turvallisuuden sekä lastinkäsittelylaitteiston turvallisen käytön varmistamiseksi;

2) kansainvälisten, kansallisten ja paikallisten säännösten noudattamiseksi; sekä

3) järjestyksen ja normaalien rutiinien ylläpitämiseksi aluksella.

Aluksen päällikön tulee huolehtia siitä, että kansivahdin kokoonpano on riittävä valitsevat olosuhteet huomioon ottaen.

Kansivahdissa tulee olla pätevä perämies, mikäli päällikkö katsoo sen tarpeelliseksi.

Kansivahdissa tarvittavan varustuksen ja laitteiden tulee olla asianmukaisesti saatavilla ja käyttökunnossa.

Konepäällikön tulee yhteistyössä päällikön kanssa huolehtia siitä, että vahtijärjestelyt ovat riittävät turvallisen konevahdin pitämiseksi aluksen ollessa satamassa. Päätettäessä konevahdin kokoonpanosta on muun muassa seuraavat seikat otettava huomioon:

1) kaikilla aluksilla, joiden koneiston teho on vähintään 3 000 kW, on oltava konevahtipäällikkö;

2) aluksilla, joiden koneteho on alle 3 000 kW, voi päällikkö päättää konepäällikön kanssa neuvoteltuaan, että konevahtipäällikköä ei tarvita; sekä

3) vahtipäällikölle ei hänen vahdissa ollessaan saa antaa eikä hän saa ryhtyä sellaiseen tehtävään, joka voi häiritä hänen aluksen koneiston valvontaan liittyviä velvollisuuksiaan.

31 §

Satamavahdin vaihdossa noudatettavat yleiset periaatteet

Kansi- tai konevahtipäällikkö ei saa luovuttaa vahtia seuraavalle vahtipäällikölle, jos hänellä on aihetta olettaa, ettei tämä ilmeisesti kykene suorittamaan tehtäviään tehokkaasti. Asiasta on tällöin ilmoitettava päällikölle tai konepäällikölle. Vaihtoon tulevan kansi- tai konevahtipäällikön on varmistettava, että kaikki hänen vahtinsa jäsenet kykenevät suoriutumaan tehtävistään tehokkaasti.

Jos vahtipäällikkö vahtia vaihdettaessa on suorittamassa toimintoa, jonka keskeyttäminen aiheuttaisi vaaratilanteen, tulee hänen suorittaa se loppuun ennen vahdin luovuttamista, ellei päällikkö tai konepäällikkö toisin määrää.

32 §

Kansivahdin vaihdossa noudatettavat periaatteet

Ennen vahdin vastaanottamista tulee vahtiin tulevan vahtipäällikön saada vahdissa olevalta vahtipäälliköltä tieto seuraavista seikoista:

1) veden syvyys laituripaikassa, aluksen syväys, vuoroveden taso ja vaihe, aluksen kiinnitys, ankkurointijärjestelyt ja ulkona olevan ankkuriketjingin pituus, sekä muut aluksen turvallisuuden kannalta olennaiset kiinnitysjärjestelyt; pääkoneiden tila ja niiden valmius hätätilanteessa;

2) kaikki aluksella käynnissä olevat työt, lastatun tai lastaamatta olevan lastin tyyppi, määrä ja sijoitus aluksessa ja mahdolliset lastijäämät aluksen purkauksen jälkeen;

3) pilsseissä ja painolastitankeissa olevan veden taso;

4) käytössä olevat aluksen merkkivalot, -äänit ja -kuviot;

5) aluksella vaadittavan miehistön lukumäärä sekä muiden mahdollisesti aluksella olevien henkilöiden lukumäärä;

6) palontorjuntalaitteiston tila;

7) satamassa noudatettavat erityismääräykset;

8) päällikön pysyväis- ja erityismääräykset;

9) aluksen ja maahenkilöstön, mukaan lukien satamaviranomaiset, väliset yhteydenpitojärjestelyt hätätilanteen sattuessa tai apua tarvittaessa;

10) muut aluksen, sen miehistön ja lastin turvallisuuden tai ympäristön kannalta olennaiset seikat;

11) keinot, joilla asianomaiselle viranomaiselle ilmoitetaan aluksen toiminnoista johtuvasta ympäristön pilaantumisesta.

Vaihtoon tulevan vahtipäällikön tulee varmistaa seuraavat seikat ennen kansivahdin vastaanottamista:

1) aluksen kiinnitys ja ankkurointi on riittävä;

2) asianmukaisia äänimerkkejä annetaan ja valoja näytetään;

3) turvallisuus- ja palosäännöksiä noudatetaan;

4) hän tuntee lastattavan tai purettavan lastin ominaisuudet ja toimenpiteet, joihin on ryhdyttävä vuodon tai tulipalon sattuessa; sekä

5) mitkään ulkoiset tekijät eivät vaaranna

aluksen turvallisuutta eikä alus vaaranna muiden turvallisuutta.

33 §

Konevahdin vaihto satamassa

Ennen vahdin vaihtoa on konevahtipäällikön ilmoitettava vahtiin tulevalle vahtipäällikölle seuraavat seikat:

1) kyseisen päivän pysyvämääräykset, mahdolliset aluksen käyttöön liittyvät erityismääräykset, huoltotoimenpiteet ja koneistossa tai valvontalaitteissa tehdyt korjaukset;

2) aluksen koneistolle ja laitteistolle tehtävien toimenpiteiden luonne, töihin osallistuva henkilöstö ja työhön liittyvät mahdolliset vaarat;

3) veden tai jätteiden taso ja tila pilsseissä, painolasti-, jäte-, käymäläjäte- ja varasäiliöissä sekä niiden käyttöön tai tyhjentämiseen liittyvät erityisvaatimukset;

4) saniteettijärjestelmän tyhjentämiseen liittyvät erityisvaatimukset;

5) siirrettävien palonsammutusvälineiden ja kiinteiden palonsammutuslaitteistojen sekä palonilmaisinjärjestelmien käyttövalmius ja kunto;

6) aluksella olevat koneiston huoltoon tai korjaukseen liittyviä teknisiä töitä suorittavat ja muut aluksella olevat henkilöt sekä tarvittava miehistö;

7) aluksen päästöihin ja palontorjuntavaatimuksiin liittyvät sekä aluksen valmiustilaa koskevat satamaohjesäännöt, erityisesti huonon sään vallitessa;

8) aluksen ja maahenkilöstön, mukaan lukien satamaviranomaisten, väliset yhteydenpitojärjestelyt hätätilanteen sattuessa tai apua tarvittaessa;

9) muut aluksen, sen miehistön ja lastin turvallisuuden tai ympäristön kannalta olennaiset seikat; sekä

10) menettely ilmoitettaessa asianomaiselle viranomaiselle koneistoon liittyvien toimintojen aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta.

Vahtiin tulevan konevahtipäällikön on varmistettava, että hän saa kaikki tarpeelliset edellä esitetyt tiedot vahdin luovuttavalta vahtipäälliköltä ennen vahdin vastaanottoa ja hänen on:

1) tunnettava aluksella olevat voiman-, lämmön- ja valonlähteet ja niiden jakelu;

2) tunnettava aluksen polttoaineiden, voitelaineiden ja veden saatavuus; sekä

3) oltava valmis mahdollisuuksiensa mukaan saattamaan alus ja sen koneisto valmiustilaan.

34 §

Kansivahdinpito satamassa

Kansivahtipäällikön tulee:

1) tehdä sopivin väliajoin tarkistuskierroksia aluksella;

2) kiinnittää erityisesti huomiota:

a) laskuportaisiin, ankkurikettinkiin ja aluksen kiinnityksiin, erityisesti vuoroveden vaihtuessa ja laituripaikoissa, joissa vuoroveden vaihtelu on suuri, ryhtyen tarvittaessa toimiin varmistaakseen, että edellä mainitut ovat käyttökunnossa;

b) aluksen syvyykseen ja varaveteen vaarallisen kallistuman tai viippauksen välttämiseksi lastinkäsittelyn tai painolastin oton aikana;

c) säätilaan ja merenkäyntiin;

d) turvallisuus- ja palosuojeluun liittyvien sääntöjen noudattamiseen;

e) pilssien ja tankkien veden tasoon;

f) aluksella oleviin henkilöihin ja heidän olinpaikkaansa, erityisesti niihin, jotka olekelevat suljetuissa paikoissa; sekä

g) tarvittavin osin valo- ja äänimerkkeihin ja niiden näyttämiseen ja antoon;

3) huonon sään vallitessa tai kun myrskyvaroitusta on annettu, ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin aluksen, siinä olevien ihmisten ja lastin suojelemiseksi;

4) varmistaa, ettei alus aiheuta ympäristön pilaantumista;

5) tarvittaessa antaa hälytys, ilmoittaa päällikölle asiasta, ryhtyä toimenpiteisiin alukseen, sen lastiin tai aluksella oleviin henkilöihin kohdistuvan vahingon estämiseksi ja tarvittaessa pyytää apua maissa olevilta viranomaisilta tai lähitöllä olevilta muilta aluksilta;

6) olla tietoinen aluksen vakavuudesta, jotta tulipalon sattuessa maissa olevalle paloturvallisuusviranomaiselle voidaan kertoa, kuinka paljon vettä alukseen voidaan pumpata ilman, että sen turvallisuus vaaranna-

7) tarjota apua hädässä oleville aluksille tai ihmisille;

8) ryhtyä tarvittaviin varotoimiin vahinkojen estämiseksi potkureita käytettäessä; sekä

9) merkitä laivapäiväkirjaan tai vastaavaan kaikki alusta koskevat keskeiset tapahtumat.

35 §

Konevahdinpito satamassa

Konevahtipäällikön on kiinnitettävä erityistä huomiota:

1) annettuihin käskyihin, vaaratilanteisiin ja niiden estämiseen liittyviin toimenpiteisiin ja sääntöjen noudattamiseen kaikilla heidän vastuulleen kuuluvilla alueilla;

2) voimanlähteitä ja järjestelmiä valvoviin laitteisiin ja säätimiin;

3) menetelmiin, joilla ehkäistään paikallisten viranomaisten antamien ympäristönsuojelusäännösten rikkominen; sekä

4) pilsseissä olevan nesteen määrään.

Konevahtipäällikön tulee:

1) antaa tarvittaessa hälytys ja ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin alukselle, siinä oleville ihmisille ja lastille aiheutuvan vahingon estämiseksi;

2) olla tietoinen kansivahtipäällikön tarpeista lastauksessa tai purkauksessa tarvittavien laitteistojen laadusta ja määrästä aluksella sekä painolastin ja muiden alusten vakavuutta säätelevien järjestelmien asettamista vaatimuksista;

3) tehdä sopivin väliajoin tarkistuskierroksia aluksella todetakseen mahdolliset viat laitteistojen toiminnassa ja ryhtyä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin aluksen, lastinkäsittelyn, sataman ja ympäristön turvallisuuden varmistamiseksi;

4) varmistua siitä, että tarvittaviin varotoimiin ryhdytään hänen vastuualueellaan aluksen erilaisiin sähköisiin, elektronisiin, hyd-

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministeri *Matti Aura*

raulisiin, pneumaattisiin ja mekaanisiin laitteistoihin kohdistuvien onnettomuuksien tai vikojen estämiseksi; sekä

5) varmistaa, että aluksen koneiston toimintaan, säätöihin tai korjaukseen liittyvistä toimenpiteistä tehdään asianmukainen merkintä.

36 §

Satamavahti vaarallista lastia kuljettavilla aluksilla

Milloin alus kuljettaa räjähdysaltista, helposti syttyvää, myrkyllistä, terveydelle vaarallista tai ympäristöä saastuttavaa lastia, päällikön tulee huolehtia siitä, että aluksella pidetään turvallista vahtia. Aluksella, joka kuljettaa vaarallista lastia irtolastina, tulee olla aina saapuvilla yksi tai useampi pätevä vahtipäällikkö, sekä tarvittaessa vahtimiehiä, silloinkin kun alus on satamassa turvallisesti kiinnitettynä tai ankkuroituna.

Aluksilla, jotka kuljettavat vaarallista lastia muuna kuin irtolastina, päällikön on tarkoin otettava huomioon vaarallisen lastin luonne, määrä, pakkaus- ja ahtaustapa sekä kaikki erityiset olosuhteet aluksella, merellä ja maissa.

37 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Hallitussihteeri Pekka Kouhia

N:o 1258

Asetus**testaus-, tarkastus-, sertifiointi- ja kalibrointitoimintaa harjoittavien toimielinten pätevyden toteamisesta annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä *muutetaan* testaus-, tarkastus-, sertifiointi- ja kalibrointitoimintaa harjoittavien toimielinten pätevyden toteamisesta 20 päivänä joulukuuta 1991 annetun asetuksen (1568/1991) 1 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentin 3 kohta ja 11 §, sekä *lisätään* 9 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi asetuksessa 1533/1994, uusi 2 ja 3 kohta, jolloin muutettu 3 kohta ja nykyiset 2, 4, 5 kohdat siirtyvät 4—7 kohdiksi, seuraavasti:

1 §

Testaus-, tarkastus-, sertifiointi- ja kalibrointitoiminnan luotettavuuden ja kansainvälisen hyväksyttävyyden varmistamiseksi voidaan toimintaa harjoittavia toimielimiä todeta päteviksi kansainvälisten suositusten ja standardien mukaisesti eli akkreditoida siten kuin tässä asetuksessa säädetään.

Tässä asetuksessa säädetään lisäksi erityisvaatimuksiin perustuvasta toimielimen pätevyden toteamisesta ja tähän liittyvästä pätevyden arvioinnista sekä tuote- ja olosuhdevalvontaa koskevasta yhteistyöstä.

Toimielimellä tarkoitetaan tässä asetuksessa testaus- ja kalibrointilaboratorioita sekä tarkastus- ja sertifiointielimiä ja muita toimielimiä siten kuin niistä erikseen säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen akkreditoitujen toimielinten toimintaa seurataan ja valvotaan tämän asetuksen mukaisesti.

8 §

Akkreditointitoimintaa, muuta 1 §:ssä mainittua pätevyden arviointi- ja toteamistoimintaa, tuote- ja olosuhdevalvontaa koskevaa yhteistyötä sekä näitä koskevien menettelyjen kehittämistä varten on neuvottelukun-

ta, johon valtioneuvosto määrää kauppa- ja teollisuusministeriön esityksestä kolmeksi vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä vähintään 14 ja enintään 20 muuta jäsentä sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina akkreditointitoiminnan ja muun 1 §:ssä mainitun pätevyden arviointi- ja toteamistoiminnan sekä valvontatoiminnan kannalta keskeiset hallinnonalat, viranomaiset, elinkeinoelämä, kuluttajat, standardisointiala sekä pätevyden toteamista koskevan toiminnan kohteena olevat toimielimet.

9 §

Neuvottelukunnan tehtävänä on neuvoantavana toimielimenä:

2) seurata muuta 1 §:ssä mainittua pätevyden arviointi- ja toteamistoimintaa sekä tehdä esityksiä niiden kehittämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi;

3) seurata tuote- ja olosuhdevalvontatoimintaa ja tehdä esityksiä näitä koskevien pätevyden toteamisen menettelyjen kehittämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi;

N:o 1258

4) antaa lausuntonsa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuista vaatimuksista sekä pyydetäessä muista akkreditointia koskevista asioista;

5) tehdä esityksiä 1 §:ssä mainittuja toimintoja koskevan kotimaisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan edistämiseksi;

6) tehdä esityksiä koulutus- ja tiedotustoiminnan järjestämiseksi; sekä

7) suorittaa muita sille erikseen annettuja tehtäviä.

11 §

Mittatekniikan keskuksen tämän asetuksen nojalla tekemiin päätöksiin saa, jollei muualta ole toisin säädetty, hakea muutosta lääninoikeudelta siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) on säädetty.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*